

FAZ SERİSİ

TYT

COĞRAFYA

**SORU
BANKASI**

FAZ
YAYINLARI

B İ R K İ T A P T A N F A Z L A S I

TYT COĞRAFYA

ISBN

978 - 605 - 06051 - 1 - 2

Copyright ©

ÇAMLICA BASIM - YAYIN

Bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan şirketin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır. Bu kitabın tüm hakları **Çamlıca Basım - Yayın**'a aittir.

Yazarlar
Komisyon

Genel Dağıtım
BUMA PAZARLAMA

Dizgi & Grafik
Faz Dizgi

Baskı Yeri ve Cilt
Çamlıca Basım - Yayın

 faz_yayinlari

 Faz_yayinlari

SUNUŐ

Deęerli Arkadaşlar,

Yıllardır iyi bir gelecek hayaliyle eğitim ve öğrenim görüyorsunuz. Dersler, kitaplar ve sınavlardan kendinizi yorgun hissettiğiniz zamanlar oldu.

ÜNİVERSİTELİ olmanın eőięine geldiğiniz bu dönemde onlarca ders kaynağı iğerisinden size hitap edebilecek, eğitiminize katkıda bulunacak, kolay ve kalıcı öğrenmenizi sağlayacak "**doğru**" kitaplara ihtiyağ duydunuz.

İŐte biz, **FAZ Yayın Kurulu** olarak ihtiyacınızı karŐılamak için kolları sıvadık ve gireceğiniz tüm sınavlarda başarılı olmanızı kolaylaŐtıracak, sizlere öğreten olabilecek "**FAZ Soru Bankası Serisi**"ni hazırladık. Kitaptaki soruların **video çözümleriyle** tam bir öğrenme sağlamanıza katkıda bulunmak istedik.

FAZ Yayıncılık olarak hepinize hayat boyu başarılar dileriz.

ÖRNEKTİR

İçindekiler

ADIM 01	Doğa, İnsan ve Coğrafya.....	6 - 9
ADIM 02	Dünyanın Şekli ve Sonuçları.....	10 - 11
ADIM 03	Dünyanın Hareketleri - I	12 - 15
ADIM 04	Dünyanın Hareketleri - II	16 - 21
ADIM 05	Coğrafi Konum -I	22 - 27
ADIM 06	Coğrafi Konum - II	28 - 31
ADIM 07	Harita Bilgisi	32 - 39
ADIM 08	Haritalarda Yer Şekillerinin Gösterimi	40 - 47
ADIM 09	İklim Bilgisi: Atmosfer ve Sıcaklık	48 - 51
ADIM 10	Sıcaklığı Etkileyen Faktörler.....	52 - 55
ADIM 11	Basınç.....	56 - 59
ADIM 12	Rüzgarlar.....	60 - 63
ADIM 13	Nem ve Yağış.....	64 - 71
ADIM 14	İklim Tipleri -I.....	72 - 75
ADIM 15	İklim Tipleri - II.....	76 - 79
ADIM 16	Türkiye'nin İklimi -I.....	80 - 83
ADIM 17	Türkiye'nin İklimi - II	84 - 87
ADIM 18	Yerin Şekillenmesi -I.....	88 - 91
ADIM 19	Yerin Şekillenmesi - II	92 - 93
ADIM 20	Yerin Şekillenmesi - III.....	94 - 97

ADIM 21	Yerin Şekillenmesi - IV.....	98 - 103
ADIM 22	Yerin Şekillenmesi - V.....	104 - 107
ADIM 23	Türkiye'nin Yer Şekilleri - I.....	108 - 109
ADIM 24	Türkiye'nin Yer Şekilleri - II.....	110 - 119
ADIM 25	Dünya'da Sular.....	120 - 123
ADIM 26	Türkiye'de Sular -I.....	124 - 125
ADIM 27	Türkiye'de Sular - II.....	126 - 127
ADIM 28	Dünya'da Topraklar.....	128 - 131
ADIM 29	Türkiye'de Topraklar.....	132 - 133
ADIM 30	Dünya'da Bitkiler - Türkiye'de Bitkiler.....	134 - 139
ADIM 31	Yerleşmelerin Kuruluş ve Gelişimi.....	140 - 143
ADIM 32	Türkiye'de Yerleşmeler.....	144 - 145
ADIM 33	Nüfus -I.....	146 - 149
ADIM 34	Nüfus -II.....	150 - 153
ADIM 35	Türkiye'nin Nüfus Özellikleri.....	154 - 157
ADIM 36	Göçler - Türkiye'de Göçler.....	158 - 163
ADIM 37	Ekonomik Faaliyetlerin Sınıflandırılması.....	164 - 167
ADIM 38	Bölge Sınıflandırması.....	168 - 171
ADIM 39	Ulaşım Yolları.....	172 - 177
ADIM 40	Doğal Afetler - Türkiye'de Doğal Afetler.....	178 - 187

1. Coğrafya; Dünyada meydana gelen doğal ve beşeri olayların oluşumlarını, neden-sonuç ilişkisini inceleyen ve yeryüzündeki dağılışı hakkında bilgi veren bir bilim dalıdır.

Buna göre aşağıda verilen;

- I. Kuzey Anadolu Dağları'nın uzanışı,
- II. Batı Anadolu'daki delta ovalarında yürütülen tarım faaliyetleri,
- III. Toroslarda yer alan kireç taşları üzerinde oluşan yer şekilleri,
- IV. Kuzeydoğu Anadolu'da görülen karasal iklim koşulları

bilgilerinden hangilerinin coğrafyanın incelediği doğal olaylar içinde yer aldığı söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

2. Aşağıda verilen bilgilerden hangisi coğrafyanın dağılışı ilkesine örnek değildir?

- A) Dünya'nın en fazla yağış alan yeri Hindistan'ın Assam Bölgesi'nde yer alır.
- B) Yükseklerde kurutan yerleşmelere en fazla Ekvatorial İklim Bölgesi'nde rastlanır.
- C) Türkiye'deki dağınık yerleşmelerin en yaygını Doğu Karadeniz'de görülür.
- D) Yükselen havanın sıcaklığı azaldığı için neme doyar ve yağış bırakır.
- E) Türkiye'de heyelan olayları en fazla Doğu Karadeniz kıyılarında görülür.

3. Yeryüzünde beşeri olayların gelişiminde en etkili faktör doğal olaylardır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin gelişiminde doğal olayların etkili olduğu söylenemez?

- A) Yağışın fazla olduğu ormanlık bölgelerdeki konutlarda ahşap malzemelerin fazla kullanılması
- B) Orta Kuşak'ta yaşayan insanların mevsimden mevsime giysi değiştirme ihtiyacının fazla olması
- C) Kuzey Yarım Küre'nin orta kuşağında nüfusun daha çok dağların güney yamaçlarında toplanması
- D) Kurak ve yarı kurak iklim bölgelerinde nüfusun daha çok akarsu kenarlarında toplanması
- E) Nüfusun yoğun olduğu bölgelerde ahır ve kümes hayvancılığının yaygın olması

4. İnsanın doğaya olan etkisi daha çok olumsuzdur. Dünyada nüfus sayısı arttıkça çevre kirliliğinde o kadar fazla artmaktadır.

Buna göre;

- I. ozon tabakasının incelenerek zararlı ışınların yeryüzüne daha fazla ulaşması,
- II. küresel ısınma nedeniyle iklim koşullarında dengesizliklerin artması,
- III. sanayi bölgelerine yakın olan akarsularda kirliliğin fazla olması,
- IV. otlakların ıslah edilerek hayvancılık faaliyetlerinin artması,
- V. ormanların tarlaya dönüştürülerek tarım alanlarının genişletilmesi

bilgilerinden hangisinin insanın doğa üzerindeki olumsuz faaliyetleri arasında yer almaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5.

Yukarıdaki haritada;

- I. bölgede ahşap meskenler yaygındır.
- II. bölgede kerpiç meskenler yaygındır.
- III. bölgedeki meskenlerde hafif ve esnek malzemeler kullanılmaktadır.

Buna göre, yukarıda verilen örneklerdeki bölgelerde meskenlerde kullanılan yapı malzemesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisinin en fazla olduğu söylenebilir?

- A) Dağların uzanışının
- B) Nüfus yoğunluklarının
- C) Ekonomi seviyelerinin
- D) Kayaç yapılarının
- E) Doğal çevre koşullarının

6. Ahmet: Bulduğum yerde zengin bir bitki topluluğu var. Kızılçam ormanları ile endemik bitki türlerinden sığla ağacı yöremizin önemli bitki türlerini oluşturmaktadır.

Ayşe: Bulduğum yörede kurak dönem görülmez. Her mevsim yağış nedeniyle hava hemen hemen yıl boyunca kapalıdır.

Hakan: Bulduğum yörede dağlar oldukça fazla yer kaplar. Bölgede dağlar arasına sıkışmış ovalar görülür.

Zeynep: Bulduğum yörede plato alanları ve bu plato alanları çevresinde derin vadiler bulunmaktadır. Bu plato alanlarının ortalama yükseltisi 1000 m civarındadır.

Yukarıda yaşadıkları yerlerin özelliklerini anlatan coğrafya öğretmenlerinden hangileri jeomorfoloji bilim dalı ile ilgili bilgi verir?

- A) Yalnız Ahmet B) Yalnız Ayşe
C) Ahmet ve Ayşe D) Ayşe ile Hakan
E) Hakan ile Zeynep

7.

	Sebebe	Sonuç
I.	Bağıl nemin %100'ü aşması	Yağış oluşumu
II.	Aktif fay hatlarının olması	Depremlerin görülmesi
III.	Maki bitkisinin görülmesi	Akdeniz ikliminin görülmesi
IV.	Nemli bölgelerde kireç taşının fazla olması	Yer altı sularının zengin olması
V.	Yüzey şekillerinin engebeli olması	Makinele tarımın yapılamaması

Yukarıda verilen sebep-sonuç ilişkilerinden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

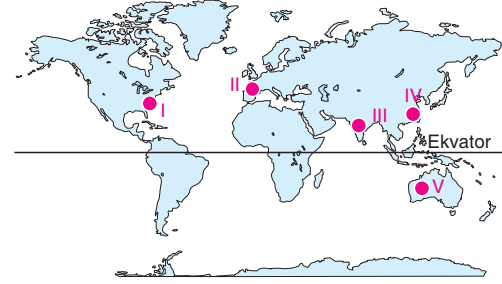
- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Orta Çağ'da Türk ve Müslüman bilim insanları yazdıkları eserlerle coğrafya biliminin gelişmesine büyük katkı yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Orta Çağ'da coğrafya bilimine katkı sağlayan Türk ve Müslüman bilim insanlarından değildir?

- A) El Biruni B) İbn Haldun
C) Kâtip Çelebi D) Muhammed İdrisi
E) İbn Batuta

9. Nüfus yoğunluğu azaldıkça insanın çevreye olan olumsuz etkisinde azalmaktadır.

Buna göre, yukarıdaki haritada işaretli alanların hangisinde insanın çevreye olan olumsuz etkisinin en az olacağı söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdaki doğal koşulların beşeri faaliyetler üzerindeki etkilerinden hangisinin benzeri Türkiye'de görülür?

- A) Haliçli kıyılarının liman olarak kullanılması
B) Buzulların oluşturduğu fiyortlu kıyılara her yıl binlerce turist gelmesi
C) Delta ovalarında yoğun tarım faaliyetleri nedeniyle nüfus fazla olması
D) Tropikal rüzgârların insan yaşamını olumsuz etkilemesi
E) Okyanus akıntıları nedeniyle ılıman iklim koşullarında yerleşimin yoğun olması

11. Coğrafya Öğretmeni İbrahim Bey sınıfta, "Niçin Coğrafya Öğrenmeliyiz?" diye bir soru sormuştur. Öğrencilerden;

Semra: Coğrafya; insanın ufkunu genişleterek, insanın dünyaya bakış açısını etkiler.

Cemal: Coğrafya; insanın yakın çevresinden başlayarak ülkesini ve dünyayı yönetmesini sağlar.

Erva: Coğrafya; doğal afetlere (sel, deprem, erozyon vb.) karşı tedbir alabilmeyi ve bilinçli hareket etmeyi öğretir.

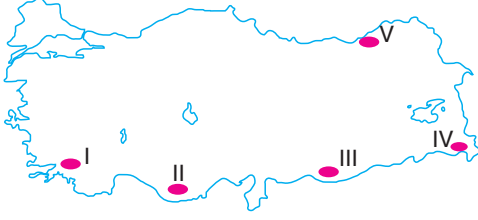
Ali: Coğrafya; adres bulmak, madenler, su kaynakları, turistik yerler vb. birçok bilgiyi harita okuyarak bulmayı öğretir.

Ceren: Coğrafya; insanların çevresindeki olayların sebep ve sonuçlarını kavratarak, bu olayların insan yaşamına etkisini gösterir.

Buna göre, bu soruya aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

- A) Cemal B) Erva C) Semra
D) Ceren E) Ali

1. Aşağıdaki haritada doğal koşulların insan yaşamını olumsuz etkilediği yerler verilmiştir.

Buna göre, haritada işaretli alanların hangisinde, insan faaliyetlerinin olumsuz yeryüzü koşullarından etkilendiği söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Beşeri Coğrafya, insanların yürüttükleri ekonomik faaliyetleri ve birbirleriyle olan ilişkilerini inceleyen bilim dalıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin beşeri coğrafyanın incelediği olaylar arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Orta Anadolu'daki etrafı dağlarla çevrili ova ve platolar
B) Toroslarda yayla yerleşiminin yaygın olması nedeniyle gelişen hayvancılık
C) Marmara Bölgesi'nde ulaşım ve pazarlama koşulları nedeniyle gelişen ticaret
D) Menteşe Yöresi'nde arıcılık faaliyetleri
E) Batı Anadolu'da kültür turizmi

3. I. Denizden gelen nemli hava dağlara çarparak yükselir.
II. Yükselen hava soğuyarak bol yağış bırakır.
III. Bu tür yağışlara orografik (yamaç) yağışları denir.
IV. Orografik (yamaç) yağış en fazla Kuzey Anadolu Dağları'nın kuzey kıyılarında görülür.
V. Bunun dışında Torosların güneye bakan yamaçlarında da zaman zaman orografik (yamaç) yağışlar görülür.

Yukarıda verilen parçadaki hangi maddelerde coğrafyanın dağılışı vurgulanmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

4. I. Dünya'da 180 paralel dairesi, 360 meridyen yayı bulunur.
II. Dünya'nın en yüksek yeri Himalaya Dağları üzerinde yer alan Everest Tepesi'dir.
III. Kuzey Afrika'da yer alan Sahra Çölü kurak iklim koşullarına sahiptir.

Yukarıda verilen bilgilerin coğrafyanın hangi alt dalına ait olduğu aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Biyocoğrafya	Klimatoloji	Hidrografya
B)	Matematik Coğrafya	Jeomorfoloji	Klimatoloji
C)	Klimatoloji	Biyocoğrafya	Hidrografya
D)	Jeomorfoloji	Hidrografya	Klimatoloji
E)	Matematik Coğrafya	Jeomorfoloji	Hidrografya

5. Doğal ortam içinde yer alan atmosferde gerçekleşen durumlar arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) Yükseldikçe basıncın azalması
B) Okyanusa kıyısı olan bölgelerin fazla yağış alması
C) Alize rüzgarlarının tropikal kuşakta kıtaların doğu kıyılarına yağış bırakması
D) Kuzey Yarım Küre'de kuzeyden gelen rüzgarların sıcaklığı düşürmesi
E) Denizlerin tuzluluk oranının Ekvator'dan kutuplara doğru azalması

6. Aşağıdakilerden hangisinin yer şekillerinin insan yaşamı üzerindeki etkileri arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Doğu Karadeniz'de tarımda makineleşmenin gelişmemesi
B) Hakkari Yöresi'nde nüfusun seyrek olması
C) Orta Anadolu'da tarımsal faaliyetlerin geniş alanda yapılması
D) Doğu Anadolu'da ulaşım koşullarının gelişmemesi
E) Güneydoğu Anadolu'da yer alan illerde pamuk üretiminin fazla olması

7. Sanayinin geliştiği bölgelerde çevre kirliliği daha fazla görülür.

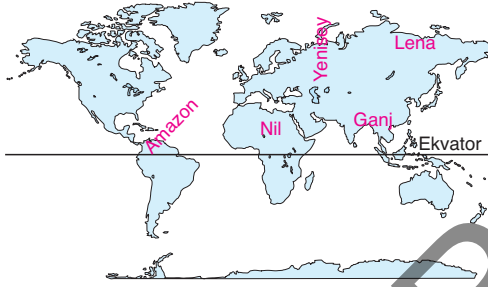
Buna göre, aşağıda verilen;

- I. Batı Avrupa,
- II. ABD'nin doğusu,
- III. Kuzey Afrika,
- IV. Orta Afrika

bölgelerin hangilerinde çevre kirliliğinin fazla olması beklenir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

8. Dünya'nın genelinde akarsu ve kenarlarında beşeri faaliyetlerin daha yoğun olduğu görülür.

Buna göre, yukarıda verilen akarsuların hangilerinin çevresinde nüfusun yoğun olduğu söylenebilir?

- A) Amazon - Lena
- B) Nil - Ganj
- C) Lena - Yenisey
- D) Amazon - Yenisey
- E) Lena - Ganj

9. Tarihin farklı çağlarında yazdıkları eserlerle coğrafya biliminin gelişimine katkı sağlayan birçok bilim insanı olmuştur.

Buna göre aşağıdaki yazar-eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) El Harizmi → Kitap Suret el Arz
- B) Piri Reis → Seyahatname
- C) İbn Haldun → Mukaddime
- D) Seydi Ali Reis → Mir'at-ül Memalik
- E) Katip Çelebi → Cihannüma

10. Coğrafya öğretmeni derse başlamadan önce, "geçen hafta derste işlediğimiz konularla ilgili neler hatırlıyorsunuz arkadaşlar?" diye sordu. Öğrencilerden Mehmet; Antalya'daki kıyı şekillerini ve karstik arazileri coğrafyanın alt bilim dalının incelediğini öğrenmişti.

Yukarıda Mehmet'in konuşmasında boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kartografya
- B) Jeomorfoloji
- C) Hidroloji
- D) Beşeri coğrafya
- E) Klimatoloji

11. • Fiziki coğrafyanın kurucusu olani....., coğrafyaya gezi gözlem metodunun yanı sıra bilimsel araştırma metodlarını kazandırmıştır.
•Y..... ise Dünya'nın çevresel uzunluğunu, yarıçapını ve bir meridyen yayının uzunluğunu hesaplamıştır.
• Beşeri coğrafyanın kurucusu sayılanS....., insan ve doğa arasındaki ilişkiye dikkat çekmiş ve coğrafyanın bu ilişkiyi konu edinmesini savunmuştur.

Buna göre, yukarıda boş bırakılan İ, Y ve S'nin yerine coğrafya bilimine katkı sağlamış aşağıdaki coğrafyacıardan hangisi yazılmalıdır?

	İ	Y	S
A) Biruni	Uluğ Bey	Ratzel	
B) Ritter	Maksidi	Strabon	
C) Humboldt	Biruni	Ritter	
D) Mesudi	Batlamyus	Platon	
E) Humboldt	Ratzel	Uluğ Bey	

12. I. Çay ve fındık tarımının Doğu karadeniz kıyısında yoğun olması → Doğanın beşeri olaylara etkisi
II. Kümes hayvancılığının Marmara çevresinde yoğun olması → Doğanın beşeri olaylara etkisi
III. Sakarya Nehri'nin kirlilik oranının fazla olması → Beşeri olayların doğaya etkisi
IV. Fırat Nehri'nin derin vadiler içinde akması → Doğanın doğal olaylara etkisi
V. Konya'da küçükbaş hayvancılığın yaygın olması → Doğanın beşeri olaylara etkisi

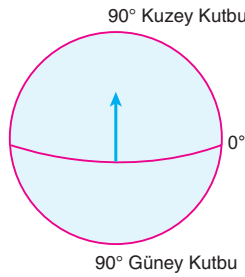
Yukarıda verilen eşleştirmelerden hangisinin yanlış olduğu söylenebilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

1. Harita çizimlerinde bozulmaların meydana gelmesinde etkili olan temel faktör, aşağıdakilerin hangisi üzerinde etkili olmuştur?

- A) Güneş ışınlarının geliş açısının yıl içerisinde değişmesi
B) Mevsimlerin meydana gelmesi
C) Doğuda yerel saatin ileri olması
D) Tüm meridyenlerin kutuplarda birleşmesi
E) Gece ve gündüzün araldanması

- 2.

Yukarıdaki şekilde ok yönünde gidildikçe;

- I. çizgisel hız,
II. kalıcı kar alt sınırının yükseltisi,
III. yerçekimi,
IV. gurup ve tan süresi

durumlarından hangilerinin artması beklenmez?

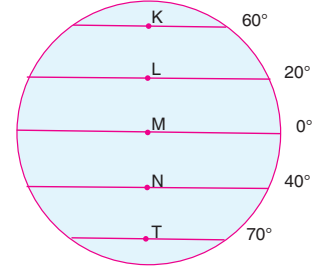
- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

3. Kutup Yıldızı, Dünya'nın eksenini neredeyse aynı doğrultuda olduğundan diğer gök cisimleri gibi gün boyunca yer değiştirmez ve her zaman kuzeyi gösterir. Bu nedenle tarih boyunca yön bulma ve seyir amacıyla kullanılmıştır. Kutup Yıldızı (Kuzey Yıldızı- Demirkazık) sadece Kuzey Yarım Küre'den görülür. Kutup Yıldızı'nın görülme açısı o yerin enlem derecesini verir.

Buna göre, aşağıda enlemleri verilen noktalardan hangisi üzerinde bulunan bir kişi Kutup Yıldızı'nı daha büyük açı ile görür?

- A) 10°K
B) 30°K
C) 50°G
D) 70°K
E) 90°G

- 4.

Yukarıdaki şekilde aynı meridyen üzerinde verilen merkezlerden hareket eden uçaklar dünya çevresindeki turlarını aynı sürede tamamlamıştır.

Buna göre, hangi merkezden hareket eden uçağın hızının en az olması beklenir?

- A) K
B) L
C) M
D) N
E) T

5. Dünya'nın küresel şeklinin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

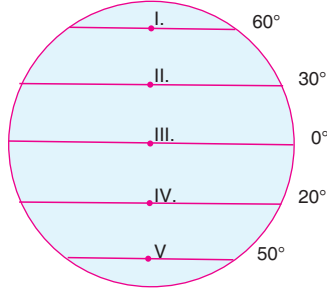
- A) Meridyenler arası mesafenin kutuplara doğru azalması
B) Güneş ışınlarının atmosferde katettiği yolun kutuplara doğru uzaması
C) Bitkilerin kutuplara doğru farklı kuşaklar oluşturması
D) Dünya'nın bir yüzünün aydınlık diğer yüzünün karanlık olması
E) Gece ve gündüz uzunluklarının değişmesi

6. Coğrafya Öğretmeni öğrencilerine Dünya'nın "Güneş Sistemi içindeki yeri" kazanımını daha iyi öğretmek için tahtaya "Semra, Nevin, Selma, Dilek, İbrahim, Selahattin, Hakan ve Mehmet" olmak üzere sekiz öğrenci çıkarmıştır. Öğrencilere sıralarını bozmamalarını söylemiştir. Çünkü öğrencilerin sırasının, Güneş sistemindeki gezegenlerin sırası ile aynı olduğunu belirtmiştir.

Buna göre, Semra ile İbrahim aşağıdaki gezegenlerden hangisini temsil etmektedir?

<u>Semra</u>	<u>İbrahim</u>
A) Merkür	Dünya
B) Venüs	Satürn
C) Dünya	Uranüs
D) Mars	Neptun
E) Merkür	Jupiter

7.

Yukarıdaki küre üzerinde verilen noktalarla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) V'te gürup ve tan süresi III'ten kısadır.
- B) I'de orman üst sınırı III'ten yüksektir.
- C) V.merkeze güneyden gelen rüzgarlar sıcaklığı düşürür.
- D) III'te yerçekimi II'den fazladır.
- E) IV'te gece ve gündüz süre farkı II'den fazladır.

8. Dünya'nın küresel şeklinin sonuçları arasında;

- I. Harita çizimlerinde bozulmalar meydana gelmesi,
- II. Aydınlanma çemberinin dünyayı iki eşit parçaya ayırması,
- III. Yerden yükseldikçe görülen alanın genişlemesi,
- IV. Sürekli rüzgârların yönlerinde sapmalar olması,
- V. Dinamik basınç kuşaklarının oluşması

durumlarından hangilerinin yer aldığı söylenemez?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) II ve IV
- E) IV ve V

9. Aşağıda kutup noktalarıyla ilgili birbirini doğuran nedenler verilmiştir;

- I. Güneş ışınları yıl boyunca eğik gelir.
- II. Sıcaklık düşük, hava yoğunluğu fazladır.
- III. Sürekli termik yüksek basınç alanıdır.
- IV. Yerçekimi fazladır.
- V. Yağış miktarı çok azdır.

Yukarıdakilerden hangisinin bu sıralamada yeri yoktur?

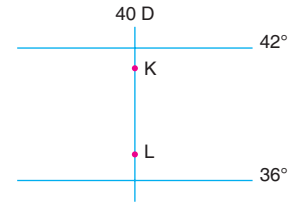
- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

10. Uzay, içerisinde sayısız gök cisminin yer aldığı uçsuz bucaksız bir boşluktur. Bu boşluğun içinde binlerce galaksi (gök ada) vardır. Dünyanın içinde bulunduğu Güneş Sistemi de Samanyolu Galaksisi içinde yer alır. Güneş Sistemi içerisinde sekiz gezegen, bunların uyduları; binlerce küçük gezegen, kuyruklu yıldız, meteor ve asteroit bulunur.

Buna göre, Güneş sistemindeki 8 (sekiz) gezegenden biri olan Dünya'ya en yakın olan gezegen ikilisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Merkür Jüpiter
- B) Venüs Satürn
- C) Mars Uranüs
- D) Venüs Mars
- E) Merkür Neptün

11.

Haritada yer alan K merkezinin Başlangıç Meridyeni'ne olan uzaklığı L'ye göre azdır.

Bu durumun nedenleri arasında;

- I. Meridyenlerin kutup noktalarında birleşmesi,
- II. Dünya'nın küresel şekle sahip olması,
- III. Çizgisel hızın kutuplara doğru azalması,
- IV. Merkezlerin Başlangıç Meridyeni'nin doğusunda yer alması

durumlarından hangileri yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) III ve IV

1. Dünya eksenini etrafında batıdan doğuya doğru dönerek 24 saatte turunu tamamlar.

Aşağıdakilerden hangisi, Dünya'nın eksenini etrafındaki dönüş hareketinin sonuçları arasında yer almaz?

- A) Yerel saat farklarının oluşması
B) Gece ve gündüzün belirli bir düzen içerisinde ardalanması
C) Sürekli rüzgarların yönlerinden sapmaların olması
D) Kutuplarda gölge boyunun Ekvator'dan uzun olması
E) Meltem rüzgarlarının oluşması

2. Kayaçlar gündüz ısınarak genişler, gece soğuyarak büzülür ve fiziksel parçalanmaya uğrar. Fiziksel parçalanma en çok Dünya'nın 30° enlemlerinde yer alan Tropikal Çöller'de görülür.

Buna göre, fiziksel parçalanmanın meydana gelmesinde;

- I. Dünya'nın yıllık hareketini elips yörüngede yapması,
II. Dünya'nın eksenini etrafında dönmesi,
III. Nem miktarının az olması,
IV. Dünya'nın küresel bir yüzeye sahip olması

özelliklerden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

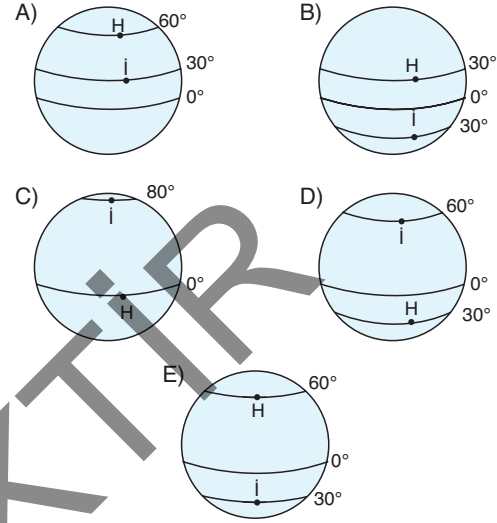
- A) Yalnız I
B) Yalnız IV
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

3. Sürekli rüzgarların sapmasında etkili olan faktörün aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkisi vardır?

- A) Gece ve gündüz sürelerinin uzayıp kısalması
B) Mevsimlerin oluşması
C) Termik basınç kuşaklarının oluşması
D) Dönence ve kutup dairelerinin oluşması
E) Okyanus akıntılarında halkalanmalar olması

4. Dünyanın eksen hareketi nedeniyle bazı bölgelerde hava yeryüzüne yığılarak yüksek basınç alanlarını, bazı bölgelerde hava yükselerek alçak basınç alanlarını oluşturur.

Buna göre, aşağıda verilen küre üzerindeki H ve İ de oluşan basınçların hangisinde Dünya'nın eksen hareketinin etkili olduğu söylenemez?

5. Dünya eksenini etrafında batıdan doğuya doğru döner.

Buna göre;

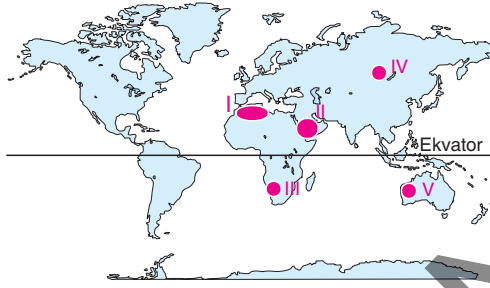
- I. Batı'da yer alan merkezde yerel saatin doğuda yer alan bir merkeze göre geri olması,
II. Batı rüzgarlarının Kuzey Yarım Küre'de hareket yönünün sağına, Güney Yarım Küre'de hareket yönünün soluna sapması,
III. Dünya'nın her zaman bir yüzünün aydınlık diğer yüzünün karanlık olması

özelliklerinden hangileri Dünya'nın dönüş yönünün batıdan doğuya doğru olmasıyla açıklanabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve I

6. Dünya'nın eksenini etrafındaki dönüş hızı bugünkünün iki katı olsaydı aşağıdakilerden hangisinin meydana gelmesi be-k-lenemezdi?
- A) Sürekli rüzgarlardaki sapmalar daha fazla olurdu.
B) İki meridyen arasındaki zaman farkı 2 dakika olurdu.
C) Gece ve gündüz süresi daha kısa olurdu.
D) Günlük sıcaklık farkları daha fazla olurdu.
E) Çizgisel hız daha fazla olurdu.

7.

Yukarıdaki harita üzerinde gösterilen bölgelerin hangisinin oluşumunda Dünya'nın eksen hareketinin etkili olduğu söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdakilerden hangisi diğer dördünün nedenidir?
- A) Çizgisel hız ve açısal hız oluşması
B) Meridyenler arası zaman farkının 4 dakika olması
C) Dünya'nın günlük hareketini yapması
D) Gün içinde havanın ısınıp soğuması
E) Doğuda güneşin erken doğması

9. I. Gece ve gündüz sürelerinin değişmesi
II. Dünya'nın her zaman bir yüzünün gündüz diğer yüzünün gece olması
III. Gece ve gündüzün birbirini takip etmesi

Yukarıdakilerden hangilerinin meydana gelmesinde Dünya eksen hareketinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. Kars'tan Çanakkale'ye giden bir kişi Çanakkale'de Güneş'in Kars'a göre daha geç doğup daha geç battığını gözlemlemiştir.

Bu durumun temel nedeni, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın Güneş etrafında dönmesi
B) Ekvator ile yörünge düzlemi arasında $23^{\circ} 27'$ açısı olması
C) Çanakkale'de sıcaklığın Kars'a göre fazla olması
D) Dünya'nın eksenini etrafında batıdan doğuya doğru dönmesi
E) Dünya'nın kutuplardan basık olması

11. Öğretmen sınıfa 60° Kuzey enlemlerinde yer alan Kanada, Norveç, Finlandiya gibi ülkelerin orman oranının fazla olduğunu ve bu ülkelerdeki basınç sisteminin Dünya'nın günlük hareketine bağlı olarak oluştuğunu anlatmıştır.

Buna göre bu ülkelerle ilgili;

Ali: Yağış miktarının fazla olduğu

Ayşe: Dinamik basınç sisteminin etkili olduğu

Hakan: Yüksek basınç koşullarının etkili olduğu

Gamze: Topraklarda tuz ve kirecin fazla olduğu

Yorumlarından hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Ali ve Ayşe B) Ali ve Hakan
C) Ali ve Gamze D) Ayşe ve Hakan

E) Hakan ve Gamze

1. Dünya'nın Güneş etrafında hareketi sırasında Güneşe olan uzaklığı yıl içerisinde değişir.

Bu durumun;

- I. Güneş'in Dünya'ya uyguladığı çekim etkisi yıl içinde değişir.
 II. Gece ve gündüz uzunlukları yıl içinde değişir.
 III. Dünya'nın Güneş etrafındaki dönüş hızı yıl içinde değişir.
 IV. Gelgit genliği yıl içinde değişir.

özelliklerinden hangilerinin meydana gelmesinde etkili olduğu söylenemez?

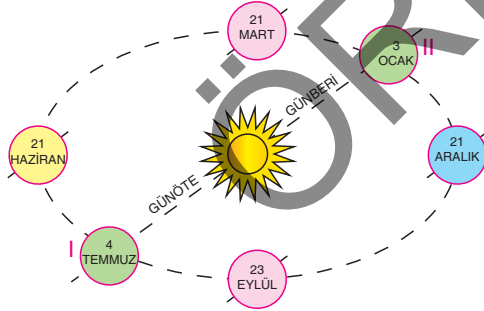
- A) Yalnız II
 B) Yalnız IV
 C) I ve II
 D) II ve IV
 E) III ve IV

2. • Şubat ayının 28 gün sürmesi
 • Kutup noktalarında Güneş'in doğmadığı ve batmadığı sürelerin birbirine eşit olmaması
 • Mevsim sürelerinin birbirine eşit olmaması

Yukarıda verilenlerin meydana gelmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yörüngenin elips olması
 B) Dünya'nın eksen hareketi
 C) Eksen eğikliği
 D) Dünya'nın küresel şekli
 E) Kara ve denizlerin dağılışı

3.

Yukarıda Dünya'nın Güneş'e göre konumları verilmiştir.

Verilen konumlarla ilgili hangisi söylenebilir?

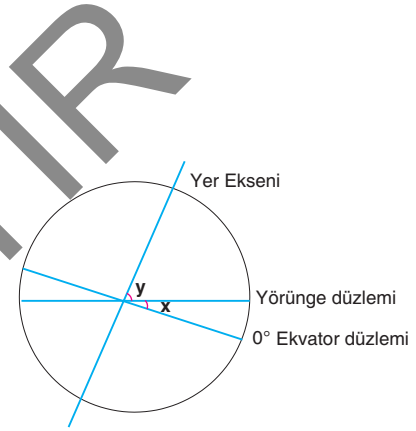
- A) I. konumda Dünya'nın Güneş etrafındaki dönüş hızı fazladır.
 B) II. konumda Güneş'in Dünya'ya uyguladığı çekim etkisi azalmıştır.
 C) I. konumda Kuzey Yarım Küre'de kış mevsimi yaşanır.
 D) II. konumda Güneş'in çekim etkisiyle oluşan gelgit, şiddetini artırır.
 E) I. konumda Dünya'nın sıcaklığı arttığı için küresel ısınma artar.

4. Dünya Güneş etrafındaki hareketi sırasında elips yörünge çizerek hareketini tamamlar.

Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın yörüngesinin elips olmasının sonuçları arasında yer almaz?

- A) Kuzey Yarım Küre'de yaz mevsiminin süresinin Güney Yarım Küre'ye göre uzun sürmesi
 B) Kuzey Kutup Noktası'nın gündüz süresinin Güney Kutup Noktası'ndan uzun sürmesi
 C) Şubat ayının 28 gün sürmesi
 D) Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığının yıl içinde değişmesi
 E) Orta Kuşak'ta mevsimlerin belirgin olarak yaşanması

5.

Yukarıdaki şekilde eksen eğikliğine bağlı olarak X ve Y'de gösterilen açılar oluşturduğu özel enlemler aşağıdaki hangi küre üzerinde doğru verilmiştir?

- A) B) C) D) E)

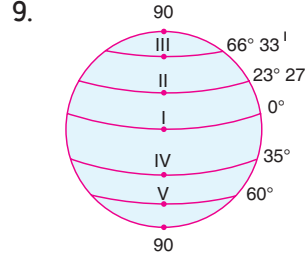
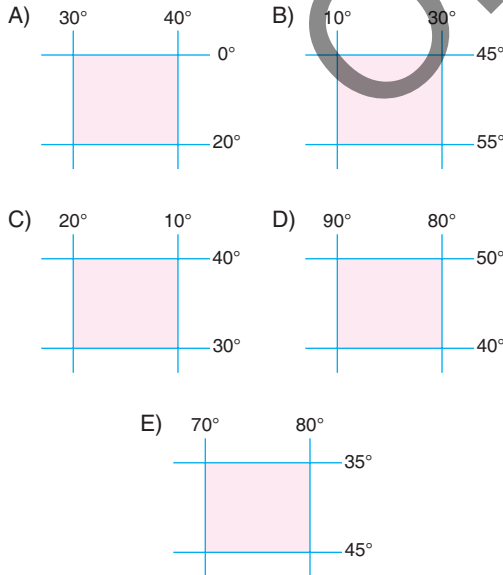
6. • Matematik iklim kuşaklarının sınırları
• Dönencelerin yerleri
• Kutup dairelerinin yerleri

Yukarıda verilen yerlerin oluşmasında etkili olan faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın eksen hareketi
B) Dünya'nın yıllık hareketi
C) Dünya'nın eksen eğikliği
D) Dünya'nın yörüngesinin elips olması
E) Dünya'nın küresel bir şekle sahip olması
7. Dünya Güneş'in etrafında eksenini eğik olarak yıllık hareketini yapar .
Aşağıdakilerden hangisi bu durumun ortaya çıkardığı sonuçlar arasında yer almaz?
- A) Güneş ışınlarının bir noktaya geliş açısının yıl içinde değişmesi
B) Yarım kürelerde aynı anda farklı mevsimlerin yaşanması
C) Gece ve gündüz uzunluklarının yıl boyunca değişmesi
D) Güneş'in doğuda erken doğması
E) Muson rüzgarlarının oluşması

8. Eksen eksikliğine bağlı olarak orta kuşakta mevsimler belirgin olarak yaşanır.

Buna göre, aşağıda koordinatları verilen merkezlerin hangisinde mevsimlerin belirgin olarak yaşandığı söylenemez?

Yanda küre üzerinde verilen noktalarla ilgili aşağıdaki özelliklerin hangisinin meydana gelmesinde Dünya'nın eksen eğikliği etkili değildir?

- A) I numaralı merkezde yıl boyunca gece ve gündüz süresi eşittir.
B) I ve II numaralı yerler arasında kalan bölgeler güneş ışınlarını yılda iki kez dik alır.
C) IV numaralı merkezde dört mevsim yaşanır.
D) Kuzey Yarım Küre'de yaz başlangıcında III numaralı yerde Güneş bir gün süreyle batmaz.
E) V numaralı yerde Aralık ayında gündüzler IV ten uzundur.

Yukarıdaki haritada aynı boylam üzerinde yer alan Rize'de güneş Bingöl'e göre daha erken doğup daha geç batmaktadır.

Bu duruma neden olan faktörün aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu söylenemez?

- A) Kutuplarda 6 ay gece 6 ay gündüz yaşanması
B) Yarım kürelerde aynı anda farklı mevsimlerin yaşanması
C) Güneş ışınlarının geliş açısının yıl içinde değişmesi
D) Güneş'in doğuş ve batış saatlerinin yıl içinde değişmesi
E) Yerçekiminin kutuplara doğru artması

11. Aşağıdakilerden hangisi, diğer dördünün nedeni olduğu söylenemez?

- A) Yer ekseninin yörünge düzlemine eğik olması
B) Gölge boyunun yıl boyunca değişmesi
C) Güneş ışınlarının dönenceler arasında kalan yerlere dik gelmesi
D) Aydınlanma çemberinin yerinin yıl boyunca değişmesi
E) Muson rüzgarlarının oluşması

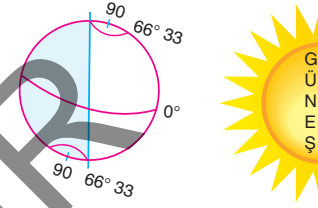
1. Güneş ışınlarının Yengeç Dönencesi'ne dik düştüğü gün;
- Ekvator'da gece ve gündüzün eşit olması,
 - Kuzey Kutup Dairesi'nde Güneş'in bir gün süreyle batmaması,
 - Aynı boylam üzerinde kuzeye doğru gidildikçe gündüz süresinin kısalması,
 - Yengeç Dönencesi'nde gece ve gündüzün eşit olması
- durumlarından hangilerinin görülmesi beklenemez?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

2. Güney Yarım Küre'de yaz gündönümünün yaşandığı günde aşağıdakilerden hangisi meydana gelmez?
- Güneş ışınları Oğlak Dönencesi'ne dik gelir.
 - Güneye doğru gidildikçe gündüzün süresi uzar.
 - Ekvator'da gölge boyu oluşmaz.
 - Aydınlanma çemberi kutup dairelerinden teğet geçer.
 - Kuzey Yarım Küre'de kış mevsimi başlar.

3. Ahmet: Ekvator'da yıl boyunca gece ve gündüz süresi eşittir.
Fatma: Ekvator'a Güneş ışınları yıl boyunca dik gelir.
Merve: Ekvator'da çizgisel hız en azdır.
Hakan: Ekvator'a Güneş ışınlarının dik geldiği günlerde Dünya'nın her yerinde gece ve gündüz eşitliği yaşanır.
- Yukarıda Ekvatorla ilgili yorum yapan kişilerin hangilerinin doğru bir bilgi verdiği söylenemez?
- Ahmet ve Fatma
 - Ahmet ve Merve
 - Fatma ve Merve
 - Fatma ve Hakan
 - Merve ve Hakan

4. Aşağıda verilen tarihlerin hangisinden sonra Kuzey Yarım Küre'de gündüzler kısaltmaya geceler uzamaya başlar?
- 21 Aralık
 - 21 Haziran
 - 21 Mart
 - 23 Eylül
 - 3 Ocak

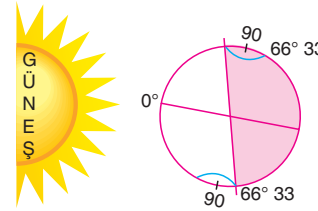
5.

Dünya'nın Güneş'e olan konumu şekildeki gibi olduğu tarihte aşağıdakilerden hangisi meydana gelmez?

- Yengeç Dönencesi'nde öğle vakti gölge sıfır (0°) olur.
- Kuzeye doğru gidildikçe gece süreleri kısalır.
- Güney Yarım Küre'de kış mevsimi başlar.
- Aydınlanma çemberi kutup noktalarından teğet geçer.
- Güney Kutup Dairesi'nde 24 saat gece yaşanır.

6.

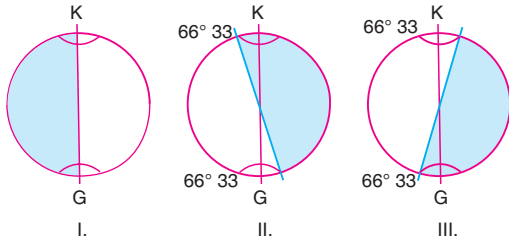
Dünya'nın Güneş karşısındaki konumu yukarıdaki gibi olduğu bir günde;

- Güneş ışınlarının Oğlak Dönencesi'ne dik gelmesi,
- Ekvator'da gece ve gündüz süresinin eşit olması,
- Aynı boylam üzerinde güneye doğru gidildikçe Güneş'in daha geç doğup daha erken batması,
- Yengeç Dönencesi'nde gündüzlerin Oğlak Dönencesi'nden uzun olması

özelliklerinin hangilerinin görülmesi beklenemez?

- Yalnız I
- Yalnız II
- Yalnız III
- I ve II
- III ve IV

7.

Yukarıda Dünya'nın Güneş'e göre üç farklı konumu verilmiştir. Buna göre, verilen konumlarda gölge boyunun oluşmadığı enlemler hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III.
A)	Ekvator	Oğlak Dönencesi	Yengeç Dönencesi
B)	Yengeç Dönencesi	Oğlak Dönencesi	Ekvator
C)	Ekvator	Yengeç Dönencesi	Oğlak Dönencesi
D)	Oğlak Dönencesi	Yengeç Dönencesi	Ekvator
E)	Oğlak Dönencesi	Ekvator	Yengeç Dönencesi

8. Aydınlanma çemberinin kutup dairelerine teğet geçtiği tarihlerde, aşağıdakilerden hangisinin meydana geldiği söylenemez?

- A) Kuzey Yarım Küre'de yaz mevsimi başlar.
- B) Güney Yarım Küre'de en uzun gündüz yaşanır.
- C) Güneş ışınları Yengeç Dönencesi'ne dik gelir.
- D) Kuzey Kutup Dairesi'nde 24 saat gündüz yaşanır.
- E) Her iki yarım kürede bahar mevsimi başlar.

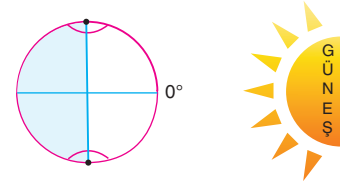
9. Güney Yarım Küre'de en uzun gündüzün yaşandığı bir günde;

- I. Güneş ışınları Oğlak Dönencesi'ne dik gelir.
- II. Aydınlanma çemberi kutup dairelerinden teğet geçer.
- III. Kuzey Yarım Küre'de en uzun gece yaşanır.
- IV. Güney Kutup Noktası 6 aylık gündüz sürelerine başlar.

özelliklerinden hangisinin görülmesi beklenmez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve II
- D) II ve IV
- E) III ve IV

10.

Dünya'nın Güneş'e göre konumunun şekildeki gibi olduğu bir günde aşağıdakilerden hangisinin meydana gelmesi beklenmez?

- A) Dünya'nın her yerinde gece ve gündüz eşitliği yaşanır.
- B) Yarım kürelerde bahar başlangıcıdır.
- C) Ekvator'a eşit uzaklıkta yer alan merkezler güneş ışınlarını aynı açıyla aldıkları için sıcaklıkları aynıdır.
- D) Aynı boylam üzerinde yer alan merkezlerde Güneş'in batış ve doğuş saatleri aynıdır.
- E) Ekvator'da öğle vakti cisimlerin gölge boyu oluşmaz.

11. 21 Haziran ve 21 Aralık tarihlerinin ortak özellikleri arasında;

- I. Ekvator'da gece ve gündüzün eşit olması,
- II. Aydınlanma çemberinin kutup dairelerine teğet geçmesi,
- III. Kuzey Yarım Küre'de en uzun gündüz süresinin yaşanması,
- IV. Güneş ışınlarının Oğlak Dönencesi'ne dik gelmesi

özelliklerinden hangisinin yer aldığı söylenebilir?

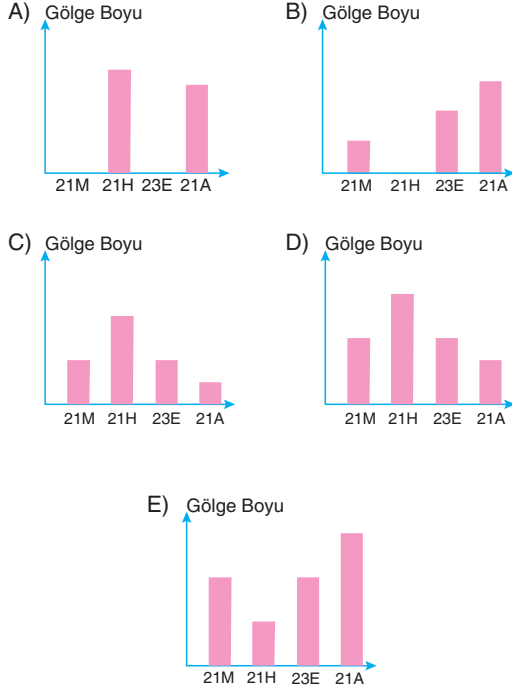
- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve IV
- E) III ve IV

12. Dünya ekseninin eğik olmasının sonuçları arasında gece ve gündüz sürelerinin değişmesi vardır.

Aşağıda koordinatları verilen merkezlerden gece ve gündüz süre değişimi en fazla olan yer hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) 60° - 70° Kuzey - 40° - 50° Batı
- B) 10° - 20° Kuzey - 60° - 70° Doğu
- C) 20° - 30° Güney - 40° - 50° Doğu
- D) 30° - 40° Güney - 0° - 10° Batı
- E) 50° - 60° Güney - 80° - 90° Doğu

1. Aşağıda aynı boydaki cisimlerin gölge boyu grafikleri verilen merkezlerden hangisinin Türkiye'de bir merkeze ait olduğu söylenebilir?

- 2.

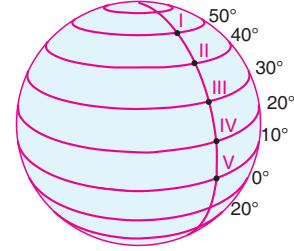
	21 Haziran (Saat)	21 Aralık (Saat)
M	14	10
N	18	6
P	10	14
R	24	0

Yukarıdaki tabloda dört merkezin 21 Aralık ve 21 Haziran'da yaşadığı gündüz süresi verilmiştir.

Buna göre, verilen merkezlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) M ve P merkezleri Orta Kuşak'ta yer alır.
 B) N, M merkezinin kuzeyinde yer alır.
 C) R merkezi Kuzey Kutup Dairesi'nde yer alır.
 D) P merkezinin Ekvator'a olan uzaklığı N merkezinden fazladır.
 E) P ve M merkezlerinin çizgisel hızları aynıdır.

3. Gündüz süresinin uzun olduğu yerde Güneş erken doğar geç batar.

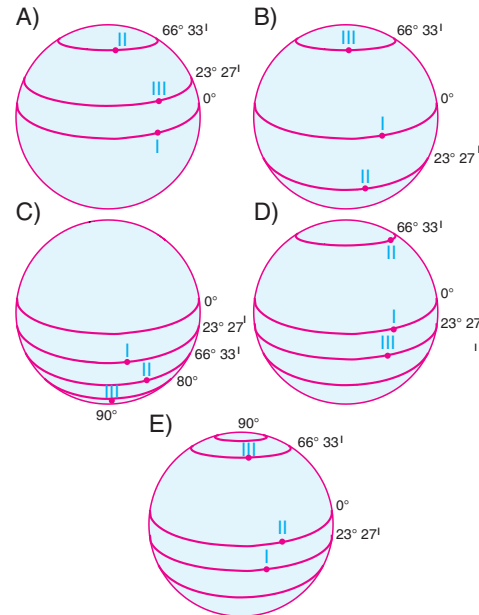

Buna göre, küre üzerinde aynı boylamdaki merkezlerin hangisinde 21 Haziran'da Güneş diğerlerine göre daha erken doğar ve daha geç batar?

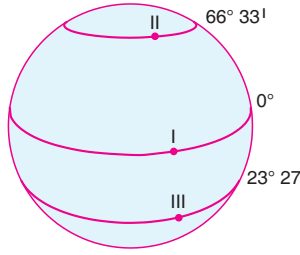
- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Bulduğum yerde güneş ışınları 21 Mart ve 23 Eylül'de dik gelir. Sıcaklıklar yıl boyunca yüksektir.
 II. Bulduğum yerde 21 Aralık'ta Güneş bir gün süreyle doğmaz, iğne yapraklı ormanların bulunduğu serin iklim koşulları hakimdir.
 III. Bulduğum yerde 21 Aralık'ta öğle vakti gölge oluşmaz. Hava yıl boyunca kuraktır.

Yukarıda bir grup araştırmacının bulunduğu yerin özellikleri verilen enlemler aşağıdaki hangi küre üzerinde doğru verilmiştir?

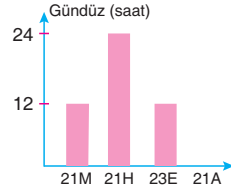
5.

Yukarıdaki küre üzerindeki merkezlerin 21 Mart günü öğle vakti aynı boydaki cisimlerin gölge uzunluklarının küçükten büyüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - II - III B) I - III - II C) II - I - III
D) II - III - I E) III - II - I

6.

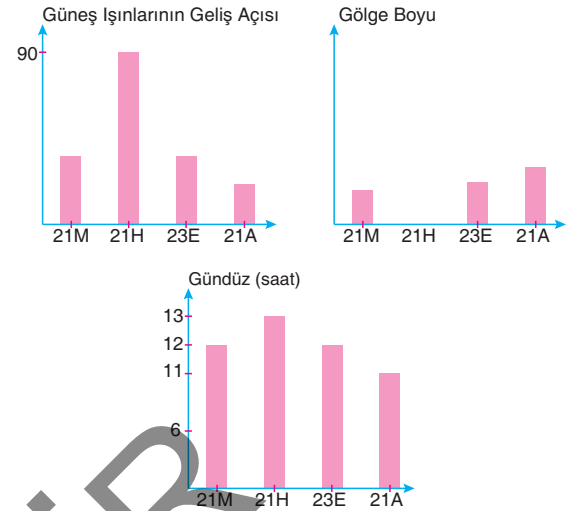
Yukarıda yıl içinde yaşanan gündüz süreleri verilen merkezlerin Türkiye'de olması olanaklı mıdır? Neden?

- A) Olanaklı değildir. Çünkü Türkiye Kuzey Kutup Dairesi üzerinde yer almaz.
B) Olanaklıdır. Çünkü Türkiye Kuzey Yarım Küre'de yer alır.
C) Olanaklı değildir. Çünkü Türkiye engebeli bir ülkedir.
D) Olanaklıdır. Çünkü Türkiye'de 21 Aralık'ta geceler uzundur.
E) Olanaklı değildir. Çünkü Türkiye Başlangıç Meridyeni'nin doğusunda yer alır.

7. Dünya'nın Güneş etrafındaki hareketi sırasında aşağıdakilerden hangisinin meydana gelmesi beklenemez?

- A) Yarım kürelerde aynı anda farklı mevsim yaşanması
B) Kutuplarda 6 ay gece ve gündüzün yaşanması
C) Muson rüzgarlarının oluşması
D) Daimi dinamik basınçların oluşması
E) Aydınlanma çemberinin kutup daireleri ile kutup noktaları arasında yer değiştirmesi

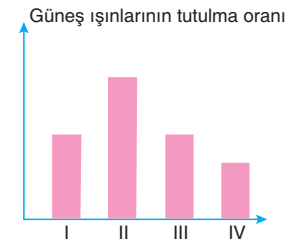
8.

Yukarıda grafikleri verilen bir merkezle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Gölge boyu yılda bir kez oluşmaz
B) Güneş ışınları yılda bir kez dik gelir.
C) 21 Haziran'dan sonra gündüzler kısaltmaya başlar.
D) Verilen merkez, enlem derecesi 23°27' olan Yengeç Dönencesi'dir.
E) 21 Aralık'ta gölge boyunun uzun olması Güneş ışınlarının geliş açısının büyük olmasıyla ilgilidir.

9. Güneş ışınlarının geliş açısı büyüdükçe ışınların atmosferde katettiği mesafe ve ışınların atmosferde tutulma oranı azalır.

Buna göre, yukarıda verilen merkezin Kuzey Yarım Küre'de yer aldığı bilindiğine göre IV numaralı konumun aşağıdaki tarihlerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) 21 Mart B) 21 Haziran
C) 23 Eylül D) 21 Aralık
E) 4 Temmuz

1. Öğretmen sınıftaki bazı öğrencilere proje ödevini Coğrafya'daki özel tarihler hakkında hazırlamalarını istemiştir. Öğrencilerin ödevleri şunlardır;

Serdar; Türkiye'de bu tarihten sonra gündüzler kısaltmaya başlar.

Leyla; Türkiye'de sonbahar başlangıcıdır.

Hakan; Türkiye'de Güneş ışınlarının en eğik geldiği, gölge boyunun en uzun olduğu tarihtir.

Buna göre, öğrencilerin ödevlerini hazırlayacağı özel tarihler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Serdar	Leyla	Hakan
A)	21 Aralık	21 Haziran	23 Eylül
B)	23 Eylül	21 Mart	21 Aralık
C)	21 Haziran	23 Eylül	21 Aralık
D)	21 Aralık	23 Eylül	21 Haziran
E)	21 Haziran	21 Mart	21 Aralık

2. Dünya'nın Güneşe olan uzaklığının değişmesine etki eden faktörün aşağıdakilerden hangisi üzerinde de etkili olduğu söylenebilir?

- A) Mevsimlerin oluşması
- B) Gece ve gündüz sürelerinin değişmesi
- C) Sürekli rüzgarlarda sapmalar oluşması
- D) Daimi termik basınçların oluşması
- E) Mevsim sürelerinin yarım kürelerde farklı olması

3. • Yerel saat farkların oluşması
• Mevsim sürelerinin farklı olması
• 30° enlemlerinde dinamik yüksek basınç alanlarının oluşması
• Gece ve gündüzün birbirini izlemesi
• Yıl içinde sıcaklıkların değişmesi

Yukarıda verilenlerin kaç tanesi Dünya'nın eksen hareketiyle açıklanabilir?

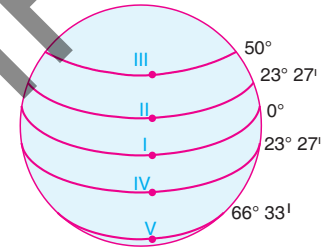
- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

4. Bulunduğu yerden kuzeye doğru hareket eden gözlemci gece ve gündüz arasında süre farkının arttığını gözlemlemiştir.

Buna göre, gözlemcinin bulunduğu yerle ilgili aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?

- A) Başlangıç Meridyeni'nin doğusunda yer alır.
- B) Kuzey Yarım Küre'de yer alır.
- C) Tropikal Kuşak'ta yer alır.
- D) Yüzey şekilleri engebeldir.
- E) Oğlak Dönencesi üzerinde yer alır.

- 5.

Yukarıda verilen merkezlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

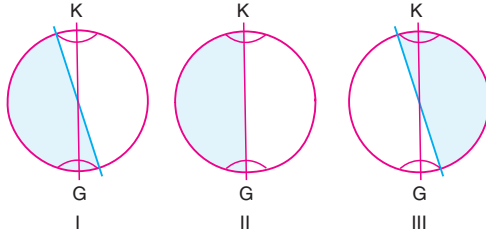
- A) 21 Haziran'da öğle vakti II. merkeze Güneş ışıkları dik düşer.
- B) I. merkezde yıl boyunca gece ve gündüz eşitliği yaşanır.
- C) V. merkezde 21 Aralık'ta 24 saat gündüz yaşanır.
- D) III. merkezde dört mevsim belirgin olarak yaşanır.
- E) IV. merkezde 21 Aralık'ta gece ve gündüz süresi eşit yaşanır.

6. Samsun'dan Hatay'a 15 günlüğüne gelen gözlemci Hatay'daki gündüz süresinin Samsun'dan daha uzun olduğunu fakat gündüz süresinin her gün uzadığını gözlemlemiştir.

Buna göre, gözlemci'nin aşağıdaki hangi tarihler arasında Hatay'da bulunduğu söylenebilir?

- A) 1 - 15 Ocak B) 15 - 30 Temmuz
- C) 5 - 20 Ağustos D) 10 - 25 Ekim
- E) 1 - 15 Aralık

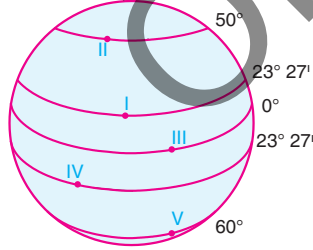
7.

Yukarıda sırayla Dünya'nın Güneş'e göre farklı konumları verilen tarihlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. konumdan II. konuma gidildikçe gece ile gündüz arasında süre farkları azalır.
- B) II. konumda aynı boylamda Güneş aynı anda doğar ve batar.
- C) II. konumdan III. konuma doğru Güneş Ekvatorla Oğlak Dönencesi arasına dik gelir.
- D) III. konumda Kuzey Kutup Dairesi'nde 24 saat gece yaşanır.
- E) I. konumda aydınlanma çemberi kutup noktalarından teğet geçer.

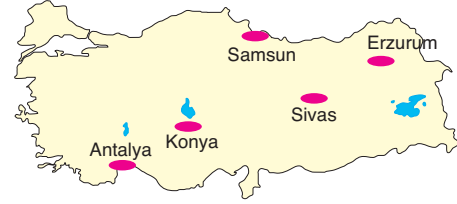
8.

Yukarıda küre üzerinde verilen merkezlerin gölge boyları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. merkezde gölge boyu yılda bir kez sıfır olur.
- B) III. ve IV. merkezler arasında kalan yerlerde gölge boyu yılda iki kez sıfır olur.
- C) II. merkezde 21 Haziran'da öğle vakti gölge boyu sıfır olur.
- D) IV. merkezde gölge boyu 21 Aralık'ta öğle vakti sıfır olur.
- E) III. merkezde 21 Mart ve 23 Eylül'de öğle vakti gölge boyu sıfır olur.

9. Dünya'nın Güneş çevresindeki hareketi ve Ekvator düzlemi ile yörünge düzlemi (ekliptik) arasındaki $23^{\circ} 27'$ lık açığa bağlı olarak, gece ve gündüz süreleri yıl içinde sürekli değişmektedir. Enlem değerleri farklı olan merkezlerin gece ve gündüz süreleri de farklıdır.

Buna göre yukarıdaki Türkiye haritasında verilen illerimizin hangisinde gece ve gündüz süre farkı en az değişir?

- A) Konya
- B) Erzurum
- C) Samsun
- D) Sivas
- E) Antalya

10. Y merkezinde 21 Haziran'da Güneş bir gün süreyle batmazken, L merkezinde 15 saat gündüz, M merkezinde 9 saat gündüz yaşanır.

Buna göre, verilen merkezlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

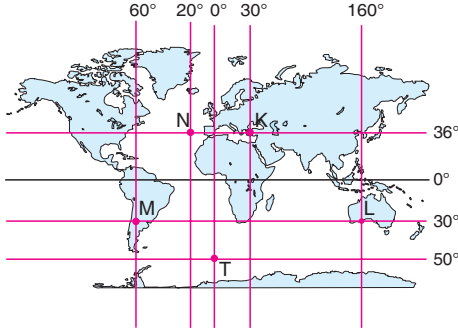
- A) Verilen merkezlerin tümü aynı yarım kürede yer alır.
- B) Y merkezinin Güneş'in önünden geçiş hızı en fazladır.
- C) L ve M merkezleri aynı anda farklı mevsimler yaşar.
- D) Y merkezi Kuzey Kutup Noktası'nda yer alır.
- E) L merkezi M merkezinin güneyinde yer alır.

11. Türkiye'de aşağıda verilen tarihlerin hangisinde gece ile gündüz arasındaki süre farkının en az olacağı söylenebilir?

- A) 21 Haziran
- B) 3 Ocak
- C) 4 Temmuz
- D) 10 Ekim
- E) 21 Aralık

1. Ali: Bulduğum yer, Ekvator'un 3996 km kuzeyinde, saat başlangıç Meridyeni'nin 120 dakika ilerisinde bulunur.

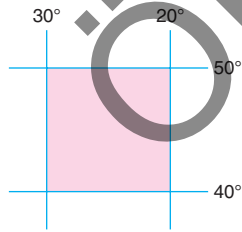
Kewell: Bulduğum yer Ekvator'un 3330 km güneyinde, Başlangıç Meridyeni'nin doğusunda ve Tarih Değiştirme Çizgisi'yle arasında 20° boylam farkı bulunur.

Buna göre, yukarıdaki haritada Ali ve Yusuf'un bulunduğu yerler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	Ali	Yusuf
A)	K	L
B)	L	K
C)	M	N
D)	K	N
E)	T	L

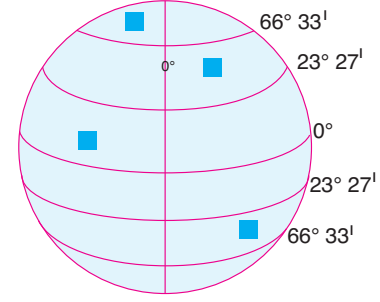
2.

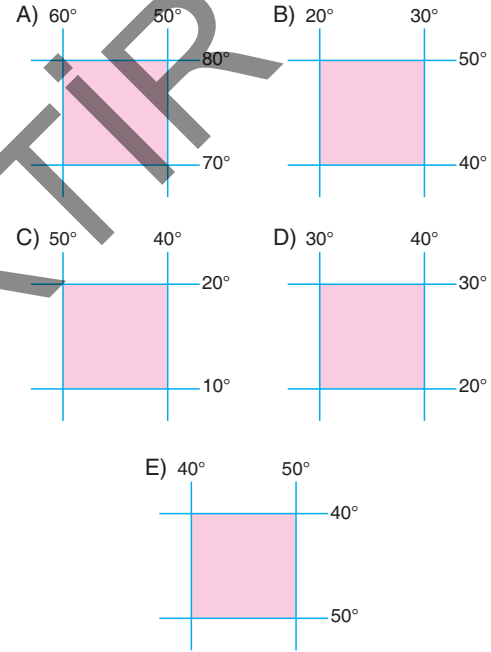
Yukarıdaki taralı alanla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Kuzey Yarım Küre'nin orta kuşağında yer alır.
- Doğusu ile batısı arasında 40 dakikalık zaman farkı bulunur.
- Doğusu Başlangıç Meridyeni'ne, batısına göre daha yakındır.
- Güneyi ile kuzeyi arasında kuşuçuşu 1110 km mesafe vardır.
- Güneyinde kuşuçuşu doğu - batı uzunluğu, kuzeyindeki doğu - batı uzunluğundan daha kısadır.

3.

Yukarıda küre üzerindeki taralı alanlar aşağıdaki coğrafi koordinatı verilen alanlarla eşleştirildiğinde hangisi açıkta kalır?

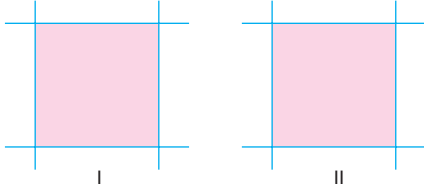
4. Bir merkezin Güney Yarım Küre'de yer aldığı;

- Güneyden gelen rüzgarların sıcaklığı düşürdüğü,
- Kuzeyine doğru, gece ve gündüz süre farkının azaldığı,
- Yıllık sıcaklık farklarının belirgin olduğu,
- Üç tarafının denizlerle çevrili olduğu,
- 21 Mart'taki gece ve gündüz süresinin eşit olduğu

bilgilerinden hangilerine bakılarak saptanabilir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

5.

Yukarıda taralı olarak verilen alanların kuzeyi ile güneyi arası 20° paralel farkı, doğusu ile batısı arası 20° meridyen farkı bulunmasına rağmen izdüşüm alanları birbirine eşit değildir.

Buna göre, verilen merkezlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?

- A) Başlangıç Meridyeni'ne olan uzaklıkları aynı değildir.
- B) Ekvator'a uzaklıkları farklıdır.
- C) Aynı yarım kürede yer alırlar.
- D) Denize uzaklıkları farklıdır.
- E) Meridyen dereceleri aynıdır.

6.

Türkiye, $36^\circ - 42^\circ$ kuzey paralelleri ile $26^\circ - 45^\circ$ doğu meridyenleri arasında yer alır. Diğer bir ifadeyle ülkemiz; Ekvator'a göre Kuzey Yarım Küre'de, Greenwich'e göre de Doğu Yarım Küre'de yer alır.

Buna göre Türkiye ile ilgili olarak;

- I. Aynı anda farklı iklim çeşitlerinin bir arada görülmesi
- II. En doğusu ile en batısı arasında 1 saat 16 dakikalık zaman farkının olması
- III. Dağlık ve engebeli bir ülke olması
- IV. 21 Haziran'da en uzun gündüzün yaşanması

bilgilerinden hangilerine yukarıda verilen açıklamadan ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve IV
- D) I ve III
- E) I, II ve IV

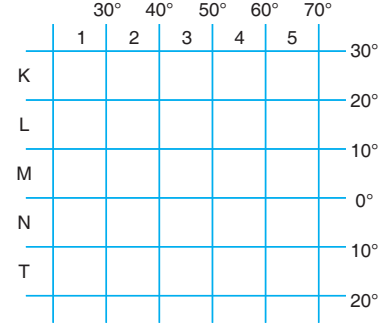
7.

K merkezi 40° Kuzey 20° doğu boylamı üzerinde yer alırken, L merkezi 60° kuzey 30° doğu boylamı üzerinde yer alır.

Buna göre, L merkezi K merkezine göre hangi yönde bulunur?

- A) Kuzeybatı
- B) Güneydoğu
- C) Kuzeydoğu
- D) Doğu
- E) Güneybatı

8.

Yukarıdaki koordinat sisteminde Yengeç Dönencesi ile Türkiye'nin en batısının kesiştiği aralık aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) 1K
- B) 2M
- C) 3L
- D) 4N
- E) 5T

9.

Haritada işaretli Mardin şehrinden ok yönünde Adana'ya giden bir gözlemci;

- I. Turizm faaliyetlerinde
- II. Yaz sıcaklığında
- III. Yerel saatte
- IV. Tarımsal ürünlerde değişiklikler gözlemlemiştir.

Buna göre, bu değişikliklerin hangilerinde yalnızca mutlak konumun etkisi vardır?

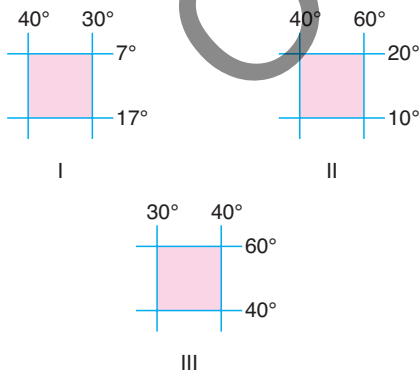
- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) III ve IV

1. I. Sinop'ta kuzeyden esen rüzgârların sıcaklığı düşürmesi
II. Hakkâri'de kalıcı karların görülmesi
III. İzmir'den Van'a doğru gidildikçe sıcaklığın düşmesi
IV. Antalya'da kışın cephe yağışlarının görülmesi

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'nin Mutlak (Matematik) konumunun sonuçları arasında yer almaz?

- A) I ve II
B) II ve III
C) I ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

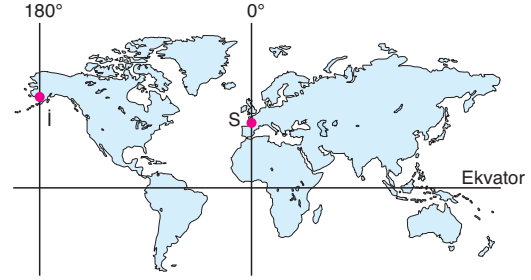
2.

Yukarıda yıl içindeki gündüz süreleri verilen üç merkezin hangileri Orta Kuşak'ta yer alır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

3.

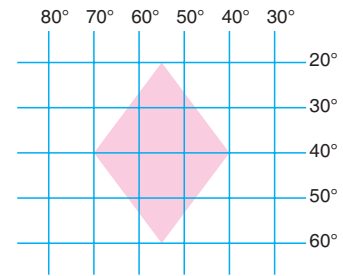
Yukarıdaki şekilde 180° meridyeni üzerinde bulunan İ şehrinde tarih 13 Şubat saat 19:07 iken, aynı anda S şehrinde tarih ve saat nedir?

- A) 14 Şubat saat 07:07
B) 13 Şubat saat 07:07
C) 14 Şubat saat 19:07
D) 13 Şubat saat 19:07
E) 14 Şubat saat 21:07

4. Aşağıdakilerden hangisi enlemle açıklanabilir?

- A) Kısa mesafelerde sıcaklığın değişmesi
B) Aynı anda farklı mevsim koşullarının görülmesi
C) Kış mevsiminde Karadeniz kıyılarında sıcaklığın Orta Anadolu'dan yüksek olması
D) Akdeniz kıyılarında deniz turizmi mevsiminin Karadeniz kıyılarında erken başlayıp geç bitmesi
E) Doğuda yerel saatin batıdan ileri olması

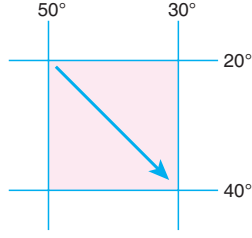
5.

Yukarıda taralı bölgenin matematik konumu tanımlanırken aşağıdakilerden hangisinin kullanıldığı söylenemez?

- A) 60° Güney
B) 40° Batı
C) 20° Güney
D) 70° Batı
E) 20° Kuzey

6.

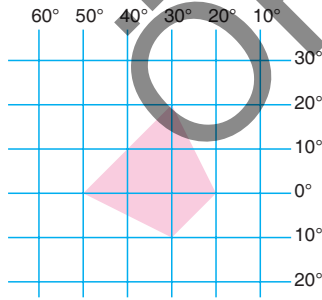
Yukarıdaki şekilde koordinatları verilen alanda ok yönünde hareket edildiğinde;

- I. güneybatıya doğru gidildiği,
- II. yerel saatin daha ileri olduğu,
- III. Tropikal Kuşak'tan Orta Kuşak'a geçildiği

durumlarının hangilerinin meydana geldiği söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

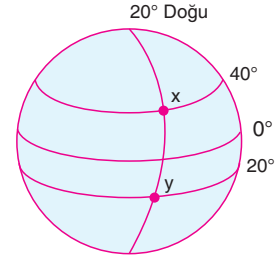
7.

Yukarıda taralı alanla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tropikal Kuşak'ta yer alır.
- B) Mevsimler belirgin olarak yaşanmaz.
- C) En kuzeyinin çizgisel hızı en güneyinden daha azdır.
- D) Her iki yarımkürede de toprakları bulunur.
- E) En güneyinin Ekvator'a uzaklığı en kuzeyinden fazladır.

8.

Şekilde verilen x ve y noktaları için;

- I. Öğle vakitleri,
- II. Başlangıç Meridyeni'ne olan uzaklıkları,
- III. Yıl boyunca Güneş'in doğuş ve batış saatleri,
- IV. Yerel saatleri

özelliklerinden hangilerinin ortak olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

9. Aynı yarımkürede ve aynı enlem üzerinde yer alan farklı iki merkezin aşağıda verilen özelliklerden hangisinin ortak olması beklenemez?

- A) Matematik iklim kuşakları
- B) Çizgisel hızları
- C) Gece ve gündüz süreleri
- D) Öğle vaktinde gölge uzunlukları
- E) Gece ve gündüz arasındaki sıcaklık farkları

10. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin özel konumunun jeo-politik faktörüyle açıklanabilir?

- A) Türkiye'de kuzeyde ve güneyde dağların kıyıya paralel uzanması
- B) Türkiye'nin transit taşımacılığa elverişli, üç kıta arasında yer alması
- C) Kısa mesafelerde iklimin değişmesi
- D) Kuzey Yarım Küre'de yer alması
- E) Dört mevsimin belirgin olması

1. Yerküre üzerinde P, R, S, T noktalarıyla ilgili şu bilgiler verilmiştir.

- P ve R "a" paraleli üzerinde, S ve T "b" paraleli üzerinde yer alır.
- P ve R arasındaki boylam farkı ile S ve T arasındaki boylam farkı birbirine eşittir.
- P ve R arasındaki doğu - batı genişliği, S ve T arasındaki doğu - batı genişliğinden fazladır.

Buna göre, P, R, S, T noktalarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) P ve R arasındaki yerel saat farkı ile S ve T arasındaki yerel saat farkı birbirine eşittir.
- B) P ve R'nin bulunduğu paralelde çizgisel hız daha fazladır.
- C) S ve T'nin bulunduğu paralelde meridyenler arasında mesafe daha kısadır.
- D) P ve R'nin bulunduğu paralel derecesi daha büyüktür.
- E) S ve T'nin bulunduğu paralelde gece ve gündüz süresi değişimi daha fazladır.

2. Meridyenlerle ilgili;

- Eşit uzunlukta olmaları,
- Ekvator'u dik kesmeleri,
- Birbirine paralel olmamaları,
- Bir paralel boyunca birbirine eşit uzunlukta olmaları

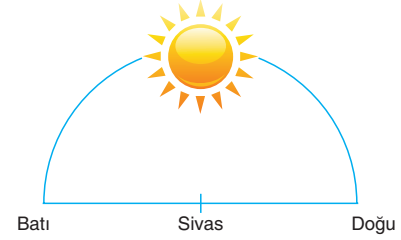
özelliklerinin olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Bir Başlangıç Meridyeni'nin bulunmasıyla
- B) Kutup noktalarında birleşmesiyle
- C) Doğu Meridyeni'nde Güneş'in Batı Meridyeni'ne göre daha erken doğmasıyla
- D) Sayılarının 360° tane olmasıyla
- E) Her meridyenin bir antimeridyeni olmasıyla

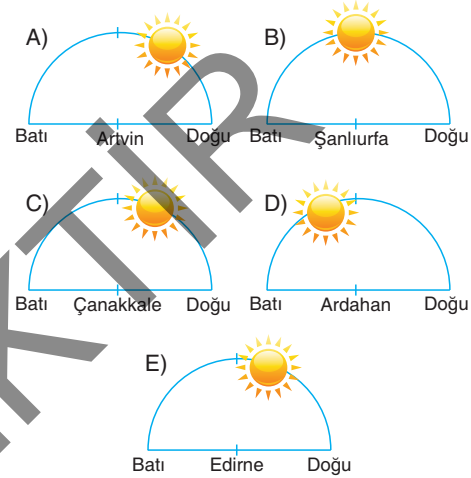
3. 26° Doğu meridyeni üzerinde yer alan İzmir'de yerel saat 12:20 iken 45° doğu meridyeni üzerinde yer alan Iğdır'da yerel saat kaçtır?

- A) 11.04 B) 12.39 C) 13.36
- D) 14.20 E) 15.36

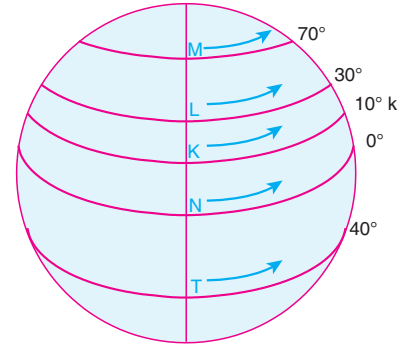
4.

21 Mart günü yukarıda Sivas'ta Güneş'in konumu şekildeki gibiyken aşağıda verilen illerden hangisinin Güneş'e göre konumu yanlış verilmiştir?

5.

Yukarıdaki küre üzerinde beş farklı merkezden 1000 km doğuya gidildiğinde yerel saat farkı en çok ve en az olacak doğrultular aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Yerel saat farkı en çok	Yerel saat farkı en az
A)	M	N
B)	L	T
C)	K	M
D)	N	M
E)	T	N

6. Ekvator'un 4884 km güneyinde bulunan ve yerel saati Başlangıç Meridyeni'nden 2 saat 40 dakika geri olan bir yerin koordinatları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 34° Güney - 40° Doğu
 B) 44° Güney - 40° Batı
 C) 48° Güney - 50° Batı
 D) 54° Güney - 20° Batı
 E) 44° Güney - 40° Doğu

7. Farklı konumlarda yer alan iki yerin aynı boylamda yer aldığı;

- I. Yerel saatlerinin aynı olması,
 II. Ekinoks tarihlerinde Güneş'in doğuş ve batış saatlerinin aynı olması,
 III. Gölge boyunun en kısa olduğu anlarının aynı olması,
 IV. Başlangıç Meridyeni'ne olan uzaklıklarının eşit olması

özelliklerinden hangilerinin kanıtladığı söylenemez?

- A) Yalnız I
 B) Yalnız IV
 C) I ve II
 D) II ve III
 E) III ve IV

8. Aşağıdakilerden hangisinin Türkiye'nin göreceli (özel) konumunun bir sonucu olduğu söylenemez?

- A) Karadeniz kıyılarında buharlaşmanın Akdeniz kıyılarında az olması
 B) Mevsimler arasında yıllık sıcaklık farklarının belirgin olması
 C) Öğle vakti cisimlerin gölgesinin hiç bir zaman sıfır olmaması
 D) Kısa mesafelerde bitki örtüsünün değişmesi
 E) Doğusu ile batısı arasında 1 saat 16 dakikalık zaman farkının olması

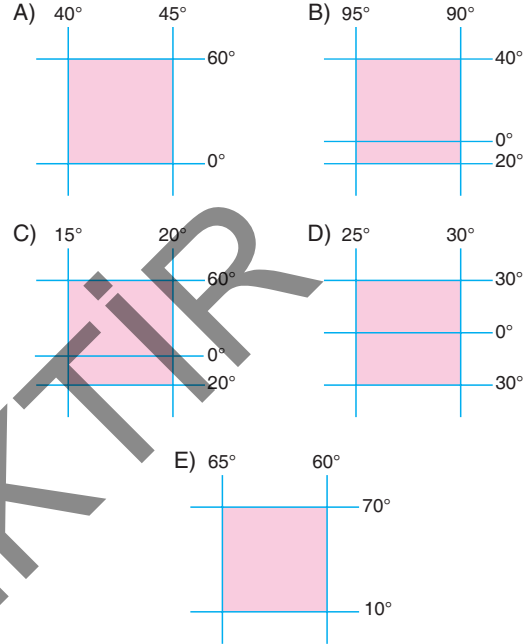
9. • Ekvator'da kalıcı karlara rastlanması
 • Aynı anda farklı mevsimlerin yaşanması
 • İklim ve bitki örtüsünün kısa mesafelerde değişmesi

Yukarıda verilenler aşağıdakilerin hangisiyle açıklanabilir?

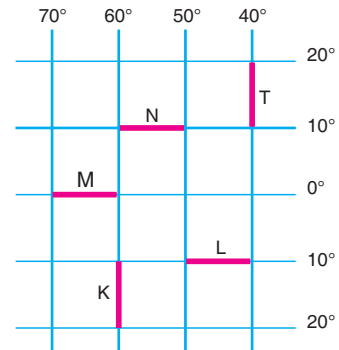
- A) Enlem
 B) Boylam
 C) Göreceli konum
 D) Jeopolitik konum
 E) Mutlak konum

10. Matematik konumları aşağıda verilen beş tarım ülkesi, toprak, su, yükselti ve deniz etkisi gibi koşullar bakımından birbirine benzetilmektedir.

Buna göre, verilen ülkelerin hangisinde tarım ürünü çeşidinin daha az olacağı söylenemez?
 (Konumların tümü kara parçası kabul edilecek.)

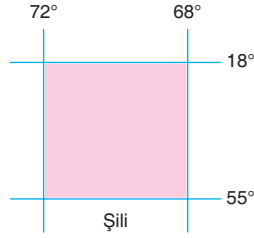
- 11.

Yukarıda enlem ve boylam dereceleri verilen doğrultuların hangi ikisinin uzunluklarının birbirine eşit olduğu söylenemez?

- A) K - L
 B) L - N
 C) M - K
 D) M - T
 E) K - T

1.

Yukarıda Şili'nin coğrafi koordinatlarına bakılarak;

- I. Doğusu ile batısı arasında 16 dakikalık zaman farkı olduğu,
- II. Kuzeyi ile güneyi arasında gece ve gündüz süresi farkının fazla olduğu,
- III. Hem tropikal, hem de Orta Kuşak'ta topraklarının olduğu,
- IV. Batısında arazisinin dağlık olduğu

bilgilerinden hangileri elde edilmez?

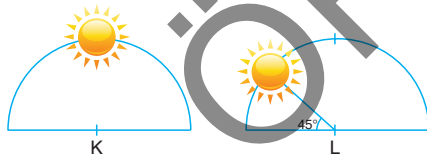
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız IV
D) I ve II E) III ve IV

2.

21 Mart günü 33° doğu meridyeni üzerinde yer alan Ankara'da Güneş 05.44'te doğduğuna göre hangi meridyende Güneş'in saat 05.16'da doğacağı söylenebilir?

- A) 26° Doğu B) 35° Doğu C) 38° Doğu
D) 40° Doğu E) 45° Doğu

3.

Yukarıda 23 Eylül günü Ekvator üzerinde yer alan K ve L merkezlerinin Güneş'e göre konumları verilmiştir.

Buna göre, K ve L merkezleriyle ilgili;

- I. Aralarında 3 saatlik zaman farkının olduğu,
- II. L merkezinde Güneş'in daha erken doğduğu,
- III. Aralarında kuşuçu mu 4995 km mesafenin olduğu,
- IV. K merkezinin Başlangıç Meridyeni'nin batısında yer aldığı

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
D) III ve IV E) I, II ve III

4. ve 5. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

10.06.2018 tarihinde -6. saat diliminde bir kentte yer alan Arda, saat 07.20'de uçağa binmiş ve 7 saat yolculuk yaparak önce Türkiye'ye ardından Türkiye'nin ulusal saatinden 5 saat ileri olan başka bir kente gitmiştir.

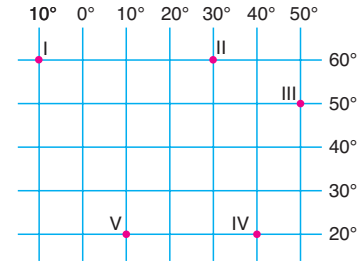
4. Yalnızca yukarıdaki parçada verilen bilgilerden yararlanarak Arda'nın bindiği uçağın Türkiye'ye ulaştığı gün ve saat aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) 10.06.2018 - 23.20 B) 10.06.2018 - 19.30
C) 10.06.2018 - 23.40 D) 11.06.2018 - 03.20
E) 11.06.2014 - 05.40

5. Türkiye'den kalkan uçak hangi saat dilimini kullanan bir kente varmıştır?

- A) +6. saat dilimi B) +8. saat dilimi
C) +9. saat dilimi D) +10 saat dilimi
E) -5. saat dilimi

6. ve 7. soruları aşağıdaki şekle göre cevaplayınız.

6. Türkiye'nin 26° - 45° Doğu meridyenleri ile 36° - 42° Kuzey paralelleri arasında olduğu göz önüne alındığında, Türkiye'nin güneydoğu ucundan hareket eden bir uçak yukarıda numaralarla gösterilen hangi merkeze doğru giderse kuzeydoğu yönünde gitmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Yukarıda coğrafi koordinatları verilen hangi iki yer arasında 120 dakikalık zaman farkının olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

8. Ekvator'un 5550 km kuzeyinde bulunan K noktasının yerel saati Başlangıç Meridyeni'nin yerel saatinden 80 dakika ileridir.

Yalnızca yukarıdaki bilgileri kullanarak K noktasının;

- I. Kıtalarla göre konumu,
- II. Yüzey şekilleri,
- III. Mutlak konumu,
- IV. Jeolojik yapısı,
- V. Tarih değiştirme çizgisi ile yerel saat farkı

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

9. Ekvator'dan kutuplara doğru sıcaklığın azalması enlem etkisiyle açıklanır.

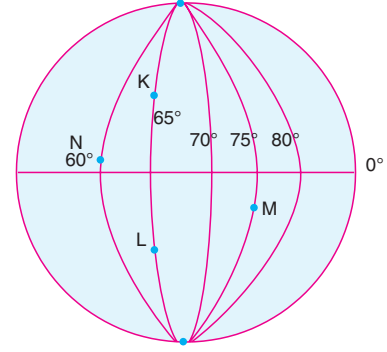
Buna göre, aşağıdakilerden hangisi enlem etkisine ters düşen örneklerden biridir?

- A) Norveç'te sıcaklığın İtalya'dan düşük olması
- B) Nijerya'nın Fransa'dan sıcak olması
- C) Libya'nın Brezilya'dan sıcak olması
- D) Danimarka'da sıcaklığın Portekiz'den düşük olması
- E) İspanya'da sıcaklığın İngiltere'den yüksek olması

10. 21 Haziran tarihinde 33 Doğu Meridyeni'ndeki Karaman'da saat 15:27 iken saati 15:11 olan boylam neresidir?

- A) 9° Doğu B) 19° Doğu C) 29° Doğu
D) 39° Doğu E) 49° Doğu

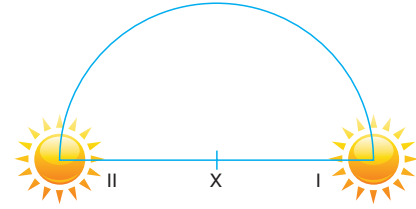
- 11.

Yukarıda küre üzerinde K noktasında yerel saat 16.00 iken N, L ve M noktalarında yerel saat kaçtır?

	N	L	M
A)	15:20	16:20	17:20
B)	15:40	16:00	16:40
C)	15:40	16:20	16:40
D)	15:50	16:00	16:20
E)	15:44	16:24	16:44

12. Dünya'nın her yerinde öğle vaktinde yerel saat 12.00 kabul edilir.

Yukarıdaki şekilde x merkezinde gündüz süresinin 16 saat yaşandığı bir günde I. ve II. konumda yerel saatin kaç olacağı söylenebilir?

	I	II
A)	3:00	19:00
B)	5:00	21:00
C)	4:00	20:00
D)	6:00	22:00
E)	7:00	23:00

	Paraleller	Meridyenler
I.	Boyları kutuplara doğru kısalır.	Boyları birbirine eşittir.
II.	Aralarında mesafe her yerde 111 km dir.	Aralarındaki mesafe sadece Ekvator'da 111 km dir.
III.	Sanaldır ve coğrafi koordinatları belirlemede kullanılır.	Sanaldır ve coğrafi koordinatları belirlemede kullanılır.
IV.	Birer derece aralıklarla çizilir.	Birer derece aralıklarla çizilir.
V.	Tümü kutuplarda birleşir.	Tümü kutuplarda birleşir.

Yukarıdaki tabloda paralel ve meridyenler ile ilgili verilen bilgilerden hangisinde bir hata olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. P merkezindeki alacakaranlık süresi ve cisimlerin yıl içindeki ortalama gölge boyları, S merkezindeki alacakaranlık süresi ve cisimlerin yıl içindeki ortalama gölge boylarından kısadır.

Buna göre, P ve S merkezleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) P merkezinde çizgisel hız daha fazladır.
B) S merkezinin Ekvator'a olan uzaklığı daha fazladır.
C) P merkezinde gece ve gündüz süre farkı daha azdır.
D) S merkezine Güneş ışınlarının geliş açısı daha büyüktür.
E) Her iki merkezin enlem dereceleri birbirinden farklıdır.

3. Yüksek enlemlerde doğu - batı genişliği fazla olan bir ülke ile ilgili;

- I. meridyenler arası mesafenin kısa olduğu,
II. birden fazla ortak saatin kullanıldığı,
III. yüzey şekillerinin engebeli olduğu,
IV. kalıcı kar alt sınırının yüksek olduğu

bilgilerinin hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

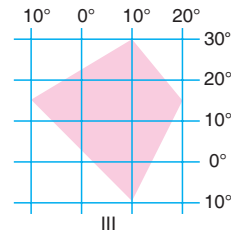
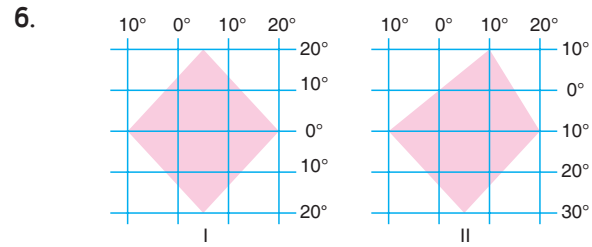
4. Türkiye'nin enlem dereceleri değişmeden Güney Yarımküre'de yer aldığı kabul edilirse aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Güneyden gelen rüzgârların sıcaklığı azaltacağı
B) Kuzeyine gidildikçe çizgisel hızın artacağı
C) Dağların kuzey yamaçlarının güney yamaçlarından daha sıcak olacağı
D) Mevsimlerin belirgin olarak yaşanacağı
E) Cephe yağışlarının görülemeyeceği

5. Öğretmen coğrafi konum konusunda öğrencilerin anti meridyeni anlamaları için virüs ve anti virüsten bahsettikten sonra şu tanımı yapmıştır: "Bir meridyen yayının tam karşısında bulunan ve birleştiğinde çember oluşturan meridyen yayına anti meridyen denir." demiştir.

Buna göre, Türkiye'nin en batısındaki meridyenin anti meridyeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 45°Doğu B) 154°Batı C) 144°Doğu
D) 154° Doğu E) 144° Batı

Yukarıdaki koordinatları verilen taralı bölgelerin hangilerinin en uç noktalarının doğu - batı genişliğinin 3330 km olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

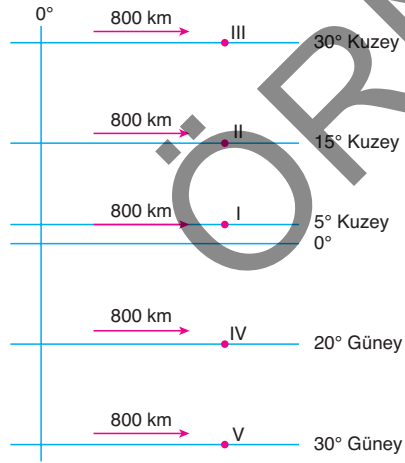
7. Aşağıdakilerden hangisi bir yerin mutlak konumu hakkında bilgi vermez?

- A) En uzun gündüzün yaşandığı tarih
- B) Başlangıç Meridyeni'ne göre yerel saat farkı
- C) Denize olan uzaklığı
- D) Güneş ışınlarının yıl içinde en büyük açıyla geldiği tarih
- E) Gölge boyunun yıl içinde en kısa olduğu tarih

8. Ekvator'un 3885 km kuzeyinde yer alan bir x merkezi ile Ekvator'un 1665 km güneyinde yer alan bir y merkezi arasında kaç derecelik enlem farkı vardır?

- A) 20°
- B) 35°
- C) 50°
- D) 55°
- E) 60°

9.

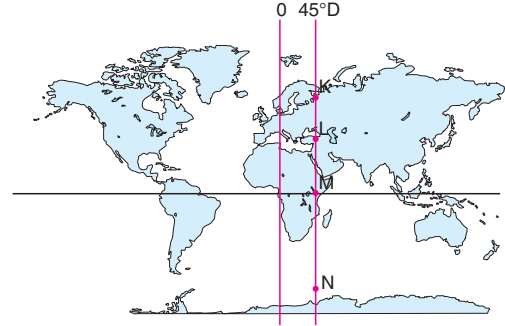

Yukarıdaki şekilde Başlangıç Meridyeni'ne eşit uzaklıkta beş merkez verilmiştir.

Buna göre, verilen merkezlerin hangi ikisinin başlangıç meridyeniyle aralarında yerel saat farkı birbirine eşittir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) III ve V
- E) IV ve V

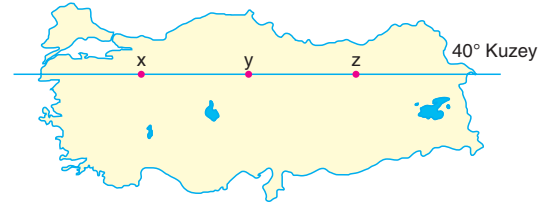
10.

Yukarıdaki haritada verilen noktaların ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Gündüz uzunlukları
- B) Ortalama sıcaklıkları
- C) Güneş ışınlarının gün içinde en büyük açıyla geldiği anları
- D) Başlangıç Meridyeni'ne olan uzaklıkları
- E) Ortalama yükseltileri

11.

Yukarıdaki haritada verilen noktaların ortak özellikleriyle ilgili;

- I. gece ve gündüz süreleri,
- II. öğle vakitlerinde aynı boydaki cisimlerin gölge boyları,
- III. sıcaklık farkları,
- IV. nem miktarları

bilgilerinden hangilerinin ortak olduğu söylenemez?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

1. Türkiye'de yeryüzü şekillerinin dağılışını gösteren fiziki haritaların;

- I. alan hesaplama,
- II. konum belirleme,
- III. profil çıkarma,
- IV. nüfusun dağılışını gösterme

özelliklerinden hangileri için elverişli olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız IV
D) II ve III E) III ve IV

2. Yeryüzünün tamamının veya bir bölümüne ait çizimlerin harita özelliği taşıyabilmesi için;

- I. eş yükselti eğrileriyle çizilmiş olması,
- II. kuşbakışı olarak çizilmesi,
- III. kullanılan işaretlerin açıklanmış olması,
- IV. belirli bir ölçeğe göre çizilmiş olması

özelliklerinden hangilerine sahip olması gerekir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Haritalar yer şekillerinin biçimini tam olarak yansıtmaz. Haritalarda az ya da çok hatalar olmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi haritalardaki hatalara neden olan faktörlerden biri değildir?

- A) Küresel yüzeyin düzleme aktarılması
- B) Ölçeğin küçük olması
- C) Yüzey şekillerinde engebenin fazla olması
- D) Dünya'nın yuvarlak bir şekle sahip olması
- E) Çizimin ayrıntılı olması

4. Bir ülkenin tümüyle gösterildiği bir siyasi duvar haritası ile aynı ülkenin tümüyle gösterildiği atlas sayfasındaki bir siyasi haritanın;

- I. küçültme oranları,
- II. enlem ve boylam değerleri,
- III. gösterilen il sayısı,
- IV. ayrıntıyı gösterme gücü

özelliklerinden hangileri bakımından benzerlik gösterdiği söylenemez?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. ve 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir yerin izdüşüm yüzölçümü arazideki engebeyi dikkate almadan her yer düz kabul edilerek elde edilir. Gerçek yüz ölçümü ise engebe özellikleri dikkate alınarak hesaplanır.

5. Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisinde gerçek yüzölçümü ile izdüşüm yüzölçümü arasında fark en fazladır?

- A) Mısır B) Hollanda
C) Kazakistan D) Norveç
E) Libya

6. Gerçek yüzölçümü ile izdüşüm yüzölçümü arasında farkın fazla olduğu bir ülkeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tarımda makine kullanımı zordur.
- B) Kısa mesafelerde iklim değişikliği görülür.
- C) Akarsular genelde yüzeyden dar ve derin vadi oluşturmadan akarlar.
- D) Kara ve demiryolu yapım maliyetleri fazladır.
- E) Yüzey şekillerinde engebe fazladır.

7. • Kaşgarlı Mahmud
• Piri Reis
• İdrisi

Yukarıdaki bilim insanlarının ortak özellikleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

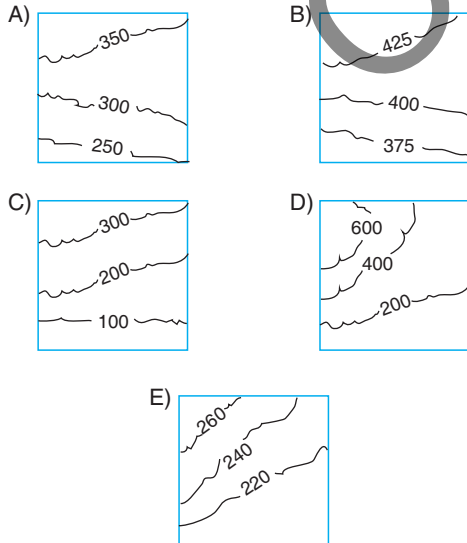
- A) Denizcilikle uğraşmışlardır.
B) Osmanlı döneminde yaşamışlardır.
C) Kartoğrafya ilmiyle uğraşmışlardır.
D) XIV yy.da yaşamışlardır.
E) Ülke yönetiminde bulunmuşlardır.

8. Bir ülkenin farklı ölçeklerle çizilen iki topografya haritası aşağıdakilerden hangisi bakımından benzerlik gösterir?

- A) Eşyüksekti eğrileri arasındaki yükselti farkı
B) Yer şekillerinin yükselti değerleri
C) Eşyüksekti eğrilerinin sayısı
D) Haritada kapladıkları alanları
E) Ayrıntıyı gösterme güçleri

9. Büyük ölçekli haritalarda ayrıntıyı gösterme gücü fazla olduğu için izohipsler arası yükselti farkı azdır.

Buna göre, aşağıdaki izohips haritalarının hangisinde ayrıntıyı gösterme gücünün en az olacağı söylenebilir?

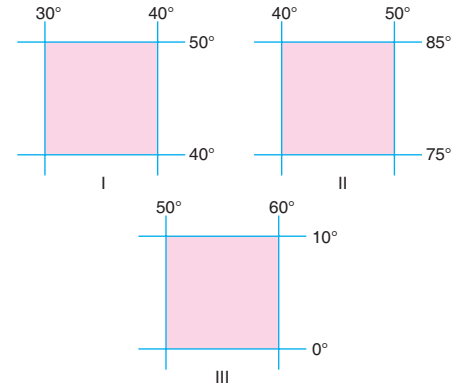

10. CBS; dünyaya ait mekânsal verileri (iklim, nüfus, yer şekilleri vs.) elde etmek, depolamak, kontrol etmek, işlemek, analiz etmek ve görüntülemek için kullanılan bir sistemdir. CBS'nin bileşenleri; temel olarak donanım (bilgisayar), yazılım (kullanılan CBS programları), coğrafi veriler, yöntemler ve kullanıcıdır. CBS yeni bir teknoloji olmasına rağmen günümüzde eğitim, sağlık, belediyeçilik, ulaşım, turizm, savunma, sanayi, tarım, ormancılık ve afet yönetimi gibi pek çok alanda kullanılmaktadır. CBS'nin kullanımı her geçen gün artmaktadır.

Buna göre, yukarıdaki paragraftan aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılamaz?

- A) CBS, dünyaya ait mekânsal verileri depolamak için kullanılan bir yöntemdir.
B) CBS, bilgisayar kullanılarak verilerin işlenmesinde kullanılan bir yöntemdir.
C) CBS, doğal afetlerin oluşmasını sağlayan bir yöntemdir.
D) CBS, yeni bir teknoloji olmasına rağmen savunma sanayinde kullanılan bir yöntemdir.
E) CBS, son dönemlerde belediyeçilikte kullanılmaya başlanan bir yöntemdir.

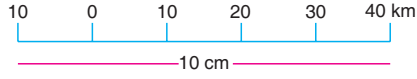
- 11.

Yukarıda coğrafi koordinatları verilen yerlerin haritaya aktarımında hata oranının en az olabilmesi için aşağıdaki projeksiyon yöntemlerinin hangisinin kullanılması gerekir?

	I	II	III
A)	Konik	Düzlemsel	Silindirik
B)	Silindirik	Konik	Düzlemsel
C)	Konik	Silindirik	Düzlemsel
D)	Düzlemsel	Konik	Silindirik
E)	Silindirik	Düzlemsel	Konik

1.

Yukarıda verilen çizgi ölçeğin kesir ölçek karşılığının aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\frac{1}{500.000}$ B) $\frac{1}{800.000}$
 C) $\frac{1}{1.000.000}$ D) $\frac{1}{2.000.000}$
 E) $\frac{1}{4.000.000}$

2.

Yukarıda verilen çizik ölçeğin kesir ölçek olarak karşılığı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir? (Çentikler arası 1'er cm'dir.)

- A) $\frac{1}{1.000.000}$ B) $\frac{1}{2.000.000}$
 C) $\frac{1}{3.000.000}$ D) $\frac{1}{4.000.000}$
 E) $\frac{1}{6.000.000}$

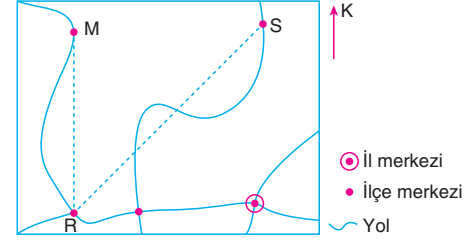
3. Aşağıda verilen çizik ölçeklerin hangisinde;

- ayrıntıyı gösterme gücünün en fazla,
- hata payının en az,
- küçültme oranının en az

olacağı söylenebilir? (Çentikler arası 1'er cm'dir.)

- A) 3 0 3 6 9 12 km
 B) 5 0 5 10 15 20 km
 C) 10 0 10 20 30 40 km
 D) 15 0 15 30 45 60 km
 E) 20 0 20 40 60 80 km

4.

Yukarıdaki bir siyasi haritada M - R arası 4 cm, R - S arası 6 cm'dir.

Buna göre, harita 1/500.000 ölçekle çizilirse M - R - S arası toplam mesafe gerçekte kaç km'dir?

- A) 10 B) 20 C) 30 D) 40 E) 50

5. Fiziki haritalarda ayrıntı ne kadar fazla olursa izohipsler arası yükselti farkı az, kullanılan izohips sayısı fazla olur.

Buna göre, Uludağ'ı gösteren bir fiziki haritada aşağıdaki ölçeklerin hangisi kullanılırsa izohipsler arası yükselti farkı en fazla, kullanılan izohips sayısı en az olur?

- A) $\frac{1}{100.000}$ B) $\frac{1}{200.000}$
 C) $\frac{1}{400.000}$ D) $\frac{1}{800.000}$
 E) $\frac{1}{1.000.000}$

6. 1/500.000 ölçekli bir haritada 80 km ile gösterilen bir yerin haritadaki uzunluğu kaç cm'dir?

- A) 5 B) 10 C) 13 D) 16 E) 19

7. Bir haritada iki yer arası 9 cm'lik mesafe gerçekte 63 km ise bu haritanın ölçeğinin aşağıdakilerden hangisi olacağı söylenebilir?

- A) $\frac{1}{500.000}$ B) $\frac{1}{600.000}$
C) $\frac{1}{700.000}$ D) $\frac{1}{800.000}$
E) $\frac{1}{900.000}$

8. 1/300.000 ölçekli bir haritada 8 cm ile gösterilen iki merkez arası ikinci bir haritada 4 cm gösterilirse ikinci haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/150.000 B) 1/250.000
C) 1/500.000 D) 1/600.000
E) 1/900.000

9. Bir haritada 5 cm ile gösterilen bir akarsuyun yer aldığı haritanın ölçeği 1/200.000'dir.

Aynı yer ikinci haritada 1/50.000 ölçekle çizilirse bu akarsuyun ikinci haritadaki uzunluğu kaç cm olur?

- A) 2,5 B) 7,5 C) 10 D) 15 E) 20

10. Harita alanı 4,5 cm² olan bir yer 1/200.000 ölçekle çizilmişse gerçek alanının kaç km² olduğu söylenebilir?

- A) 9 B) 14 C) 18 D) 27 E) 36

11. Orta Çağ'da, Avrupa'daki tutuculuğun bilim üzerindeki baskı ve engellemelerine karşın İslam dünyası her alanda olduğu gibi haritacılık alanında da en parlak dönemini yaşamıştır.

Buna göre aşağıdaki bilim insanlarından hangisi Orta Çağ'da İslam dünyasında haritacılık alanında çalışma yapmıştır?

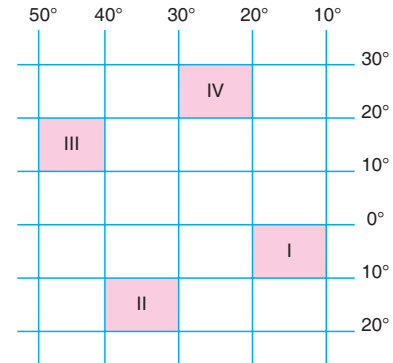
- A) Kaşgarlı Mahmud
B) Mürsiyeli İbrahim
C) Ali Macar Reis
D) Piri Reis
E) Kâtip Çelebi

12. Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS), büyük hacimli coğrafi verilerin toplanması, depolanması, işlenmesi, yönetimi, mekânsal analizi, sorgulaması ve sunulması sisteminden oluşmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Coğrafi Bilgi Sistemini (CBS) oluşturan bileşenlerden değildir?

- A) İnsan Kaynakları B) Ölçek C) Donanım
D) Veri E) Yazılım

13.

Yukarıda coğrafi koordinatları verilen bölgeler aynı büyüklükteki kağıda konik projeksiyon yöntemiyle çizilirse aşağıdakilerden hangisinin doğru olacağı söylenemez?

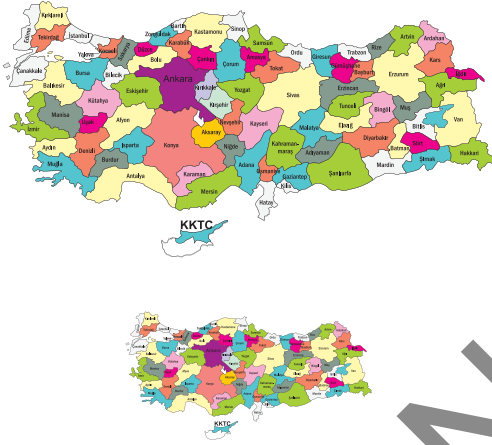
- A) Küçültme oranı en fazla I. bölgede olur.
B) II. ve III. bölgelerin ölçekleri aynı olur.
C) Hata oranı en az IV. bölgede olur.
D) III. bölgedeki küçültme oranı IV. bölgeden az olur.
E) I. bölgenin ayrıntısı II. bölgeden az olur.

1. İstanbul - Ankara arası I.haritada 10 cm, II.haritada 5 cm ile gösterilmiştir.

Buna göre, iki harita birbirleriyle karşılaştırıldığında II.hari-
tayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Küçültme oranı daha fazladır.
B) Ölçeği daha büyüktür.
C) Ayrıntısı daha azdır.
D) Hata oranı daha fazladır.
E) Coğrafi koordinatları I. haritayla aynıdır.

2.

Yukarıda Türkiye'nin iki farklı ölçekle çizilmiş haritalarında
aşağıdakilerden hangisinin ortak olduğu söylenemez?

- A) Enlem değerleri
B) Saat dilimleri
C) Gerçek alanları
D) Dünya üzerindeki konumları
E) Haritada iki merkez arası kuşçuşu uzunluklar

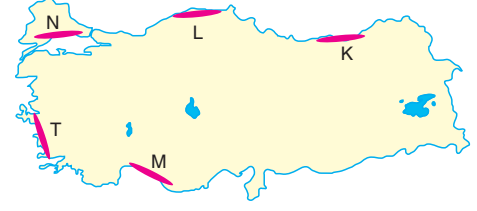
3. Bir Türkiye Fiziki haritasının ölçeği büyüdükçe;

- I. gösterilen gerçek alan,
II. ayrıntıyı gösterme gücü,
III. haritada kapladığı alan,
IV. yer şekillerini gösterme yöntemi

özelliklerinden hangilerinde değişim olması beklenmez?

- A) Yalnız I
B) Yalnız IV
C) I ve II
D) I ve IV
E) III ve IV

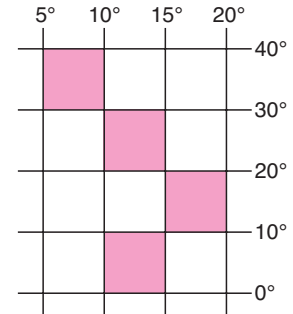
4.

Yukarıdaki haritada taralı olan aynı uzunlukta kıyıların han-
gisinin gerçek kıyı uzunluğu ile kuş uçuşu kıyı uzunluğu
arasındaki fark en fazladır?

- A) T
B) M
C) K
D) L
E) N

5.

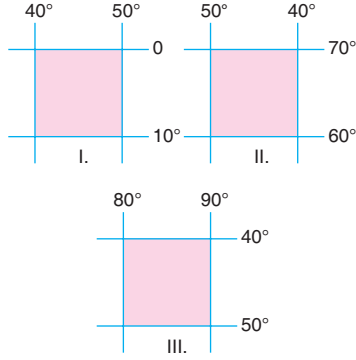

Yukarıda koordinat sisteminde taralı alanların aynı ölçekle
haritalarını çizdiğimizde, haritadaki kapladıkları alanlar farklı
olur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle en iyi açıklanabilir?

- A) Ayrıntılarının farklı olmasıyla
B) Dünya'nın küresel bir yüzeye sahip olmasıyla
C) Başlangıç meridyeninin doğusunda yer almasıyla
D) Dünya'nın ekseninin eğik olmasıyla
E) Yüzey şekillerinin farklı olmasıyla

6.

Yukarıda matematik konumları verilen bölgelerin haritaları 1/4.000.000 ölçekle çizilirse, bölgelerin haritada kapladıkları alanlarının küçükten büyüğe doğru sıralanışının aşağıdakilerden hangisi gibi olması beklenir?

- A) I - II - III B) II - I - III C) II - III - I
D) III - I - II E) III - II - I

7. Bir Türkiye fiziki haritasından;

- I. Gediz nehrinin gerçek uzunluğu,
II. Ağrı Dağı'nın yükseltisi,
III. Sivas ilinin yer şekilleri,
IV. Antalya ilinin yüzölçümü

bilgilerinden hangilerinin elde edileceği söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız IV
D) II ve IV E) III ve IV

8.

- I. Profil çıkarma
II. Alan hesaplama
III. Nüfusun dağılışı
IV. Yön ve konum özelliği

Yukarıdakilerden hangileri beşeri bir haritadan elde edilemez?

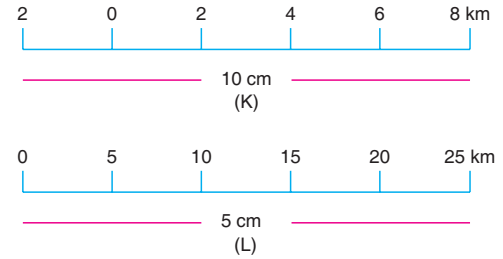
- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

9. Bir atlasla sayfaların tamamını kaplayacak şekilde kıtalar çizilmiştir.

Buna göre, hangi kıtanın haritasında kullanılan ölçeğin en büyük, hangisinde en küçük olması beklenir?

	Ölçeği En Büyük	Ölçeği En Küçük
A)	Asya	Okyanusya
B)	Avrupa	Asya
C)	Afrika	Avrupa
D)	Okyanusya	Asya
E)	Amerika	Afrika

10.

Yukarıda verilen çizik ölçeklerin kesir ölçek olarak değerleri aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

	K	L
A)	$\frac{1}{200.000}$	$\frac{1}{500.000}$
B)	$\frac{1}{300.000}$	$\frac{1}{1.000.000}$
C)	$\frac{1}{400.000}$	$\frac{1}{800.000}$
D)	$\frac{1}{100.000}$	$\frac{1}{500.000}$
E)	$\frac{1}{1.000.000}$	$\frac{1}{500.000}$